

جهان صنعت

یکشنبه ۱۳ اردیبهشت ۱۴۰۵ | ۱۵ ذی القعدة ۱۴۴۷ | ۳ می ۲۰۲۶

سال بیست و دوم | شماره ۶۰۶۹ | ۸ صفحه | قیمت ۲۰۰۰۰ تومان

«جهان صنعت» نوسانات ارزی در پسا جنگ را بررسی می کند

ارز در قفس ژئوپلیتیک

«جهان صنعت» از پدیده تبعیض اینترنتی در میان کاربران گزارش می دهد

مرز نابرابری

جواد امام در گفت و گو با «جهان صنعت»: ضرورت انحلال شورای عالی فضای مجازی

ادامه نقدروز

رسانه‌ها در سرازیری بدون برگشت

این نبرد تازه برپا شده پس از نبرد گرم و تخریب گسترده در ایران برای کسانی که در هر پست و مقامی در وضعیت جنگی هستند و آمادگی کافی دارند چندان سخت نمی آید اما بر خانواده‌های تهیدست‌تر ایرانی موثر است. اثربخشی تبلیغات منفی درباره معیشت ایرانیان به‌ویژه از سوی رسانه‌های فارسی‌زبان جمهوری اسلامی گونه‌ای است که رسانه‌های حکومتی نگران شده و ضمن تحلیل اتفاق در جریان از رسانه‌ها

دیدگاه

نادر کریمی جونی - پایان جنگ ایران و ایالات متحده حتمی است. تمدید آتش‌بس آن هم بدون تاریخ انقضا، از سوی دونالد ترامپ به روشنی نشان داد که در کاخ سفید مهم‌ترین چهره و بلکه تنها چهره تاثیرگذار ایالات متحده و تنها تصمیم‌گیر آن کشور، مایل به تداوم و شروع مجدد جنگ نیز ترجیح می‌دهد که بدون منازعه نظامی ایران را به توافق وادار و خود را از مشکلات و معضلاتی که جنگ به او و همکارانش تحمیل کرده است، خلاص کند. وضعیت منفعل و بن‌بست که دونالد ترامپ اکنون در آن گیر کرده است، موضوعی نیست که ایرانیان آن را مشاهده کنند یا فقط مخالفان و منتقدان ترامپ و ایالات متحده بر آن صحنه بگذارند یا رقبای واشنگتن آن را تبلیغ یا بزرگنمایی کرده باشند بلکه نزدیکان کاخ سفید و روزنامه‌های آمریکایی نیز به وجود آن اذعان و از سیاست‌ها و راهبردهای جاری ترامپ و ایالات متحده به‌عنوان یک رویکرد و راهبرد شکست‌خورده و ناکام یاد می‌کنند.

طبیعی است که در اقدام‌های انجام‌شده از سوی ایالات متحده و اسرائیل یکی از اهداف مدنظر و محوری، حذف جمهوری اسلامی ایران از مناسبات اجتماعی و اقتصادی بین‌المللی بوده و تل آویو و واشنگتن می‌خواسته و البته می‌خواهند تا ایران در انزوای سیاسی و اقتصادی بین‌المللی قرار گیرد و برای ادامه حیات دست به دامان غرب و مخصوصا ایالات متحده آمریکا شود اما حتی پیش از وقوع جنگ رمضان هم با همه تدابیری که از سوی اتحادیه اروپا و واشنگتن اندیشیده و اتخاذ شد، امکان انزوای ایران فراهم

می‌خواهند به مبارزه برخیزند. واقعیت تلخ اما این است که توزیع قدرت در سازمان رسانه‌های ایرانی به‌گونه‌ای آرایش یافته است که وزن رسانه‌های خصوصی از نظر مادی در برابر قدرت رسانه‌های حکومتی مثل کاه در برابر کوه است. به‌طوری که تنها و تنها هزینه‌هایی که رسانه‌ای به اسم صداوسیما دارد صدها برابر صدها رسانه خصوصی است. این در شرایطی است که اثربخشی رسانه‌های یادشده برای اعتمادسازی و امیدآفرینی در برابر رسانه‌های خصوصی نسبت به هزینه‌هایی که دارند چندان بالا نیست. تجربه نشان می‌دهد اثربخشی رسانه‌های حکومتی

درس‌هایی از جنگ رمضان

چشم‌انداز مثبت برای همکاری‌های اقتصادی و تجاری ایران

نشد. به‌ویژه قرار گرفتن ایران در مسیر تجارت شرق به غرب جهان و داشتن همسایگان متعدد ثروتمند و تولیدکننده، مقامات تهران را در تدبیر راهکارهای موثر برخی بی‌اعتنایی به تحریم‌ها یا دور زدن تدابیر تحریمی یاری داده است. از همان ابتدا ایرانیان همکاری‌های اقتصادی، صنعتی و تجاری خود را با همسایگان شرقی خود در قالب اتحادیه‌های اوراسیا و سازمان شانگهای گسترش دادند و تلاش کردند تا از ارزهای ملی و از جمله روبل و یوان برای پرداخت‌ها استفاده کنند. این امر باعث بی‌توجهی به دلار و یورو شد و امکان رهگیری یا رصد فعالیت‌های تجاری و مالی ایران با شرکای اقتصادی‌اش را ناممکن کرد. در همین دوران کشورمان وزن سنگین همکاری‌های اقتصادی‌اش را روی همسایگان خود و علاوه بر آنها شرکای ضدآمریکایی خود گذاشت و برای احیا و تعمیق مناسبات خود با کشورهای عضو مجموعه‌هایی مانند بریکس، شانگهای و اوراسیا تلاش کرد. به این ترتیب فعالیت‌های تجاری کشورمان با کشورهای غربی و تحت نفوذ ایالات متحده مانند کره جنوبی کاهش پیدا کرد. جالب است که در همین دوره و حتی در زمان جنگ رمضان هم، شرکای تجاری ایران که پیش از این در مقابل فشارهای ایالات متحده ایستادگی و مقاومت کرده بودند، ترجیح دادند که به این مقاومت ادامه دهند و از جمله وقتی

سرمقاله

اقتصاد ایران زیر فشار جنگ به کجا خواهد رفت؟

مجید سلیمی پروجنی

صبح روز نهم اسفندماه در حالی شروع شد که به یکباره و به طور ناگهانی تهران شاهد بزرگ‌ترین رویداد چند دهه اخیر خود شد. جایی که در عملیات مشترک آمریکا و اسرائیل در همان ساعت اول جنگ رهبر جمهوری اسلامی آیت‌الله خامنه‌ای هدف قرار گرفت و به شهادت رسید. جنگی که در هفته اول رمضان آغاز شد و ۴۰ روز زد و خورد طرفین ماجرا به طول انجامید. کشورمان در کمتر از یکسال دو بار مورد هجوم دشمن قرار گرفت. به‌جز خسارات مستقیمی که به جان و مال مردم وارد شد، بسیاری از فعالیت‌های اقتصادی کاهش یافت یا متوقف شد. این امر برای اقتصاد بیمار ایران که سال‌هاست با مشکلات عدیده‌ای دست و پنجه نرم می‌کند، به معنای فشار بیشتر بر قدرت تولید اقتصادی، افزایش تورم و در نهایت کاهش رفاه خواهد بود.

ادامه در صفحه ۶

نقدروز

رسانه‌ها در سرازیری بدون برگشت

محمد عرب‌محمدی

حالا ۲۳ روز از آتش‌بس اتفاق افتاده داده میان جمهوری اسلامی و آمریکا سپری شده و شهروندان ایرانی پیامدهای دشوارها نه جنگ، نه توافق را بر دوش می‌کشند. این روزها از سوی دولت و نهادهای حکومتی گامی به جلو برای سازگاری و کاستن از درد و رنج ایرانیان برداشته نمی‌شود. شهروندان ایرانی گزارش‌ها و خبرهای پرشماری از رسانه‌های حکومتی به‌ویژه صداوسیما و خبرگزاری‌های نزدیک به نهادهای قدرتمند درباره آمادگی برای ادامه جنگ را می‌خوانند و می‌بینند و از اینکه داستان آتش‌بس به سوی نبرد داغ کشانده شود هراس دارند. از سوی دیگر رسانه‌های غربی به‌ویژه رسانه‌های فارسی‌زبان خارج از کشور اکنون نشان دادن روزهای سخت ایرانیان در برابر تورم افسارگسیخته را در کانون نبرد جایگزین کرده و بی‌درنگ در این باره گزارش و خبر و تحلیل و تفسیر می‌گویند و می‌نویسند.

ادامه در همین صفحه

عراقچی با وزیران خارجه روسیه، کره و فرانسه گفت‌وگو کرد

رایزنی تلفنی برای خاتمه دادن به جنگ

وزیر امور خارجه ایران در تماس‌های تلفنی جداگانه با همتایانش از سه کشور روسیه، فرانسه و کره جنوبی در مورد ابتکارات مرتبط با دیپلماسی با هدف خاتمه جنگ آمریکا و اسرائیل علیه ایران گفت‌وگو کرد. وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران و وزیر امور خارجه جمهوری کره جنوبی در خصوص روابط دو جانبه تهران-ستول و همچنین آخرین تحولات منطقه‌ای و موضوعات و ابتکارات مرتبط با دیپلماسی با هدف خاتمه جنگ تحمیلی آمریکا و اسرائیل علیه ایران گفت‌وگو و تبادل نظر کردند. همچنین در گفت‌وگو تلفنی عراقچی و وزیر امور خارجه فرانسه، در خصوص آخرین تحولات منطقه‌ای و موضوعات و ابتکارات مرتبط با دیپلماسی با هدف خاتمه جنگ در منطقه رابرتی و تبادل نظر شد.

عصر جدید ژئواکونومیک

اعلام امارات متحده عربی مبنی بر خروج از اوپک و ائتلاف اوپک پلاس که از اول مه ۲۰۲۶ اجرایی می‌شود نشان‌دهنده یک تغییر راهبردی بزرگ در بازار جهانی انرژی است؛ تغییری که پیامدهای مستقیم و قابل توجهی برای چین، بزرگ‌ترین واردکننده نفت جهان به‌همراه دارد. مهم‌ترین اثر این تصمیم برای چین تقویت امنیت انرژی این کشور است زیرا عرضه‌های در دسترس افزایش خواهد یافت.

تولید زیر رگبار تحریم‌ها

به‌دنبال فلج شدن جریان تولید در بسیاری از پتروشیمی در ماهشهر و عسویه در پی حملات آمریکا حالا تشدید کنترل‌های دریایی واشنگتن بر مسیرهای صادرات انرژی ایران و طرح سناریوهای جدید برای محدودسازی جریان نفت زنجیره پایین‌دستی صنعت نفت و پتروشیمی را بیش از پیش در تنگنا قرار داده است؛ شرایطی که به کاهش منابع پروژه‌های ...

چرخش تورمی پول در بورس

در اولین روز هفته، بازار سرمایه تحت‌تاثیر افزایش نرخ ارز در بازار آزاد، شاهد تداوم خروج سرمایه‌های حقیقی از صندوق‌های درآمد ثابت و رونق در معاملات صندوق‌های طلا و نقره بود. از طرفی صندوق‌های املاک و مستغلات نیز روز گذشته اولین معاملات خود در دوران پس از جنگ را تجربه کردند که با استقبال معامله‌گران مواجه شدند.

پرسش‌روز

اعتراف سخت

یکم - «صدای انفجارها شاید خاموش شده باشد اما در کوچه‌پس‌کوچه‌های شهر، جنگی قدیمی بی‌پروصدا ادامه دارد؛ جنگی که موشک‌هایش تحریم و سنگرهایش کارگاه‌های کوچک و بزرگ هستند. این نبرد برخلاف رویارویی نظامی، شبانه‌روزی و بی‌امان، معیشت میلیون‌ها ایرانی را نشانه گرفته است.» خب، با آوردن این متن کوتاه و ناراحت‌کننده در بالا می‌خواهید چه چیزی را مطرح کنید؟ انتظار داشتیم به جای این پرسش برسید این متن در کدام رسانه منتشر شده است. حالا سخت نگریید و بگویید این اعتراف سخت درباره نیروی کار پس از جنگ از سوی کدام رسانه منتشر شده است؟ این رسانه منتسب به برخی نهادهای خاص است که پیش از این نوشته‌هایی از این دست را ناامیدسازی معرفی می‌کرد اما اکنون خودش چنین اعترافی می‌کند.

دوم - حالا در این وضعیت که رسانه‌های وفادار به جمهوری اسلامی روزانه از این دست خبرها منتشر می‌کنند پرسش چیست؟ پرسش این است که آیا یک نهاد دارای امکانات و دارای مسوولیت قانونی تا امروز اقدام به شناسایی و دست‌بندی شمار بیکار شده‌های سرچشمه گرفته و واقعیت‌های تلخ کرده است؟ در این‌باره خبرهای جسته گریخته از سوی برخی نهادها منتشر شده و می‌شود اما پس از سپری شدن ۲۴ روز از پایان آتش‌بس هنوز آمار مناسب و رسمی در اختیار افکار عمومی و پژوهشگران قرار ندارد تا بشود برای آنها برنامه‌ریزی کرد.

سوم - اما وزارت اقتصاد خبر می‌دهد کمک به برخی واحدهای اقتصادی کوچک و متوسط را آغاز و خدماتی نیز ارائه کرده است. بله در این‌باره خبرهایی از سوی این وزارتخانه منتشر شده است. البته در این‌باره وزارت اقتصاد پیشگام بوده و هزاران بنگاه یک‌نفره را نیز در ردیف قرار داده اما با توجه به نرخ بهره ۲۳ درصدی برگرداندن اعتبار دریافت شده سخت است.

چهارم - چه باید کرد؟ به نظر می‌رسد با سازماندهی اعتباری و مادی به بنگاه‌های ثبت‌نام شده در چارچوب کارشناسانه و برپایه واقعیت‌ها می‌توان رانت را نابود و طرح را پیگیری کرد.

سازمان آگهی شهرستان‌ها

از سراسر کشور

نماینده فعال می پذیرد

www.jahanesanat.ir

سازمان آگهی روزنامه جهان صنعت

۰۹۱۲۲۹۷۶۶۰۴

۸۸۶۱۰۰۱۹-۲۱

جهان صنعت

خبر

عراقچی با وزیران خارجه روسیه، کره و فرانسه گفت‌وگو کرد
رایزنی تلفنی برای خاتمه دادن به جنگ

عصر شنبه تلفنی گفت‌وگو کردند. سیدعباس عراقچی و چو هیون، وزیران امور خارجه ایران و جمهوری کره طی یک تماس تلفنی در خصوص روابط دو جانبه تهران-سئول و همچنین آخرین تحولات منطقه‌ای و موضوعات و ابتکارات مرتبط با دیپلماسی با هدف خاتمه جنگ تحمیلی آمریکا و اسرائیل علیه ایران گفت‌وگو و تبادل نظر کردند.

همچنین وزیران امور خارجه جمهوری اسلامی ایران و فرانسه باامداد شنبه ۱۲ اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۵ در تماسی تلفنی گفت‌وگو کردند. در گفت‌وگوی تلفنی سیدعباس عراقچی وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران و ژان نوتل بارو وزیر امور خارجه فرانسه، درخصوص آخرین تحولات منطقه‌ای و موضوعات و ابتکارات مرتبط با دیپلماسی با هدف خاتمه جنگ در منطقه رایزنی و تبادل نظر شد.

وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران شامگاه جمعه نیز در یک تماس تلفنی با سرگئی لاوروف وزیر امور خارجه روسیه تبادل نظر کرد. آخرین مواضع و ابتکارات جمهوری اسلامی ایران درخصوص پایان جنگ و تجاوز آمریکا و رژیم صهیونیستی، محور گفت‌وگوی تلفنی سیدعباس عراقچی و سرگئی لاوروف بود.

در این تماس تلفنی، وزیر امور خارجه، لاوروف را در جریان مواضع و ابتکارات جمهوری اسلامی ایران برای پایان دادن به جنگ آمریکا و اسرائیل علیه ایران و برقراری صلح در منطقه قرار داد. وزیر امور خارجه روسیه نیز با یادآوری مواضع اصولی این کشور در محکومیت تجاوز نظامی علیه ایران، بر آمادگی روسیه برای هر گونه مساعدت جهت خاتمه جنگ تحمیلی و برقراری صلح در منطقه تاکید کرد.

وزارت بازرگانی چین اعلام کرد
ممنوعیت اجرای تحریم‌های آمریکا علیه ایران

ایسنا- وزارت بازرگانی چین در یک حکم حقوقی هرگونه به رسمیت شناختن، اجرا یا تبعیت از تحریم‌های آمریکا علیه پنج شرکت چینی به ادعای خبرگزاری شینهوا به نقل از وزارت بازرگانی چین اعلام کرد که یک دستور منع حقوقی برای مسدود کردن تحریم‌های آمریکا علیه پنج شرکت پالایشی چینی که به خرید نفت ایران متهم شده‌اند، صادر کرده است.

وزارت بازرگانی چین تحریم‌های آمریکا را ناقض «حقوق بین‌الملل و هنجارهای اساسی روابط بین‌الملل» دانست و تاکید کرد: «این دستور منع مقرر می‌دارد که آمریکا نمی‌تواند تحریم‌های اعمال شده علیه پنج شرکت چینی یادشده را به رسمیت بشناسد، اجرا کند یا از آنها تبعیت کند».

مرکز رسانه قوه قضایه اعلام کرد
اجرای حکم اعدام یعقوب کریمیپور و ناصر بکرزاده

میژان - یعقوب کریمیپور و ناصر بکرزاده به جرم همکاری اطلاعاتی و جاسوسی به نفع رژیم صهیونیستی و سرویس اطلاعاتی موساد پس از رسیدگی قانونی به پرونده‌هایشان و تأیید احکام از سوی دیوان عالی کشور به دار مجازات آویخته شدند.

بنابر این گزارش، یعقوب کریمیپور فرزند کرزعلی در ایام جنگ تحمیلی به همکاری موثر با سرویس موساد ادامه داده و اطلاعات حساس کشور را برای افسر موساد ارسال کرده است. براساس اقراریه محکوم‌علیه، نامبرده به صورت کامل‌ا آگاهانه با افسر موساد همکاری اطلاعاتی داشته و تا زمان دستگیری این همکاری ادامه داشته است.

انفجار صوتی، انجام اقدامات ایدئایی به دستور افسر، تصویربرداری از اماکن نظامی، اعلام اخبار کذب به نهادهای امنیتی غرب کشور برای فریب و ضبط صوت آن و ارسال برای عامل موساد، استخدام افراد برای انجام اقدامات خرابکارانه در داخل کشور و... از جمله اقدامات مجرمانه یعقوب کریمیپور در همکاری با رژیم صهیونیستی بوده است.

پس از برگزاری جلسات رسیدگی به پرونده و اخذ دفاعیات متهم و وکلای وی، با توجه به قرائن و مستندات موجود در پرونده، تصویربرداری و عکسبرداری از اماکن امنیتی و نظامی و ارسال آن برای افسر موساد در دوران جنگ تحمیلی، تماس با پادگان‌ها و کلاسترهای و دادن اخبار و اطلاعات کذب جهت ایجاد جو مشتخ و ناامنی و سرگرم کردن نیروهای امنیتی، نظامی و انتظامی برای کارهای جانبی و دور کردن آنها از ماموریت‌های اصلی، دریافت پول در ازای خیانت به کشور و علم و آگاهی کامل از ارتباط با عوامل دشمن صهیونی، دادگاه یعقوب کریمیپور را به جرم همکاری اطلاعاتی و جاسوسی به نفع رژیم صهیونیستی در حکم مجاربه و افساد فی الارض به اعدام محکوم کرد. حکم صادره در دیوان عالی کشور تأیید و باامداد روز گذشته پس از طی تشریفات قانونی اجرا شد.

ناصر بکرزاده فرزند منصور نیز یکی دیگر از عناصر دشمن صهیونیستی به جرم جاسوسی به نفع رژیم صهیونیستی و همکاری اطلاعاتی با موساد پس از رسیدگی به پرونده و تأیید حکم از سوی دیوان عالی کشور به دار مجازات آویخته شد.

رصد فعالیت‌ها و اقدامات نامبرده نشان داد ناصر بکرزاده در مناطق حساس تردهای مشکوک داشته است. با توجه به تردها و ارتباطات‌های مشکوک سوژه در آن بازه زمانی، نهادهای امنیتی وارد عمل شده و متهم را دستگیر می‌کنند.

پس از شناسایی و دستگیری ناصر بکرزاده، روند رسیدگی به اتهامات وی آغاز و متهم به همراه سه نفر از وکلای تعینیی، به دفاع از خود پرداخت. دادگاه با توجه گسترده بودن اقدامات بکرزاده در همکاری با سرویس جاسوسی رژیم صهیونیستی، نامبرده را به اتهام افساد فی‌الارض به اعدام محکوم کرد. پرونده به‌دلیل حساسیت و رسیدگی دقیق قضایی، سه مرتبه در دیوان عالی کشور و دادگاه بررسی شد اما در نهایت دیوان عالی کشور با توجه به قرائن و مستندات موجود، فرجام‌خواهی ناصر بکرزاده نسبت به رای دادگاه را وارد و موجه ندانست زیرا «دادنامه با توجه به محتویات اوراق پرونده و رسیدگی‌های انجام یافته مطابق موازین و مقررات بوده و از حیث استدلال و قواعد دادرسی اشکالی بر آن وارد نبوده و از ناحیه وکلای متهم نیز ایراد و اشکال موجه و مستدلی که موجبات نقض دادنامه را فراهم آورد به‌عمل نیامد». بر همین اساس حکم در دیوان عالی کشور تأیید و ناصر بکرزاده به جرم جاسوسی به نفع رژیم صهیونیستی و همکاری اطلاعاتی با موساد، باامداد روز گذشته پس از طی تشریفات قانونی به دار مجازات آویخته شد.

وهر انقلاب اسلامی در پیامی بهمناست فرارسیدن روز کارگر و روز معلم؛
معلمان و کارگران موثرترین حلقه در نبرد فرهنگی و اقتصادی خواهند بود

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری - متن پیام متکب حضرت آیت‌الله سیدمجتبی حسینی خامنه‌ای به مناسبت روز کارگر و روز معلم منتشر شد. در این پیام آمده است: «دو روز یازدهم و دوازدهم اردیبهشت، روزهایی است که در آن از مقام کارگر و منزلت معلم تقدیر به‌عمل می‌آید. فارغ از تجلیل زبانی و نمادین که به‌نوبه خود کار بها و صحیحی است، پیشرفت هر کشوری زهین دو بال علم و عمل است. معلم در اولین مرحله تحقق از این مقصد نقش آفرینی می‌کند. مسوولیت خطیر آموزش دانش، افزایش مهارت و بخش مهمی از رشد و پیشش و قالب‌ریزی نوسنل آینده برعهده اوست. دانش‌آموزان و دانشجویان و طلابی که در کنار هر معلمی رشد می‌کنند، در آینده نهمندان دور، مهارت‌های آموخته و دانش‌های یادگرفته خود را به‌کار بسته و ای‌سسا در خلق‌و‌خو و رفتار و گفتار خود در انواع عرصه‌ها از محفل گرم خانواده تا محیط کار و کوچی و خیابان چون آینه‌ای، نمایش‌دهنده رفتارها و نغمات‌های معلمین خود خواهند بود. از سوی دیگر عرصه کار وسیعی است بوسعت کشور که در داخل خانه‌ها، ادارات و واحدهای کسب‌وکار و مساجد گرفته تا مزارع و کارگاه‌ها و کارخانه‌ها و معادن و

انواع زیادی از مشاغل خدماتی کشیده می‌شود. هرچقدر این پهنه وسیع از حد عنصر سخت‌کوشی و تعهد که از ارکان هر توفیق بزرگی به‌شمار می‌روند، بیشتر بهره‌مند باشد، پیشرفتگی کشور بیشتر و بهتر تضمین می‌گردد. می‌دانیم یک کارگر در پرتو تعهد و حسن عمل، گاه آنچنان جایگاهی می‌یابد که شایسته است همچون دست پر مهر معلم و مربی، بر دست توانا و هنرمند او هم بوسه تشکر و امتنان زده شود. این البته امری است که از دامان اولین مربیان هرکسی یعنی پدر و مادر او و پس از آن از درک محضر معلم قابل تأمین است.

اینک که جمهوری اسلامی ایران بعد از بیش از ۴۷سال مجاهدت، با تکیه به فضل الهی در نبرد نظامی با دشمنان پیشرفت و تعالی خود، بخشی از توانمندی چشمگیر خود را به جهانیان ثابت کرده است، در مرحله جهاد اقتصادی و فرهنگی نیز باید آنان را ناامید کرده و شکست دهد. معلمان موثرترین حلقه در نبرد فرهنگی و کارگران از موثرترین عناصر در نبرد اقتصادی خواهند بود به‌طوری که می‌توان ادعا کرد که این دو، به منزله ستون فقرات عرصه فرهنگ و اقتصاد هستند. از این‌رو لازم است به اهمیت جایگاه خاص خود و فراتر از یک شغل - که در قیال فعالیت در آن، دستمزدی دریافت می‌شود- به‌خوبی واقف باشند. همچنان که باید به موازات این امر، توجه داشت که تجلی‌های زبانی سالانه یا هر چند وقت یکبار گرچه بها و مناسب است ولی قدردانی از تلاش‌های این دو قشر باید عمیق‌تر و عملی‌تر از این حد باشد.

«جهان‌صنعت» در گفت‌وگو با جواد امام، راه‌های مقابله با انسداد اینترنت را بررسی کرد

ضرورت انحلال شورای عالی فضای مجازی

کودکان بی‌گناهی که در این ایام جان باختند، آن‌طور که باید و شاید موردتوجه افکار عمومی قرار نگرفت. «دبیرکل مجمع ایثارگران تصریح کرد: «در واقع این اقدام نهنتها در راستای منافع و امنیت ملی نبود بلکه مشخصا به عاملی علیه این منافع و تهدید امنیت ملی بدل شد و در نتیجه باعث شد دشمنان این آب و خاک مرجعیت یابند»

صف‌آرایی اقلیت تندرو مقابل همبستگی و ایستادگی ملی

سخت‌گویی جبهه اصلاحات ایران همچنین در واکنش به پرسشی درباره ادعاها و عملکرد دولت در این حوزه گفت: «رییس‌جمهور با شعار «رفع فیلترینگ» از مردم رای گرفت و وارد کاخ ریاست‌جمهوری شد و دولت قرار بود فیلترینگ را قطع کند اما ظنرها به اشتباه دستشان روی دکمه دیگری رفت و کلا اینترنت را قطع کردند!» او همچنین با انتقاد نسبت‌به انفعال دولت در قبال اقدام‌های برخی شوراهای عالی و نهادهای انتصابی گفت: «این به هیچ‌ عنوان قابل‌قبول نیست که شورای‌عالی فضای مجازی مستقیما به اپراتورها دستور می‌دهد چراکه این مسائل مشخصا در حیطه اختیارات دولت است.» دبیرکل مجمع ایثارگران با اشاره به آغاز فروش «اینترنت پرو» خاطر نشان کرد: «ما همچنین در این مدت شاهد بودیم «اینترنت طبقاتی» که سال‌ها درباره آن هشدار داده شده بود و پیوسته انکار می‌شد، رسما برای بسیاری از دیگر حوزه‌های اساسی ازجمله آموزش، دانش و البته سیاست و جایگاه ایران در تمامی حوزه‌ها نیز ایجاد کردند.» او با بیان اینکه حتی یک روز انسداد اینترنت در جهان امروز با قطعی پذیرش و معقول نیست، تاکید کرد که این اقدام به ویژه از آن جهت که در ایام گرفت رفق، خسارت فراوانی را به کشور و مردم تحمیل کرد.

شکست راهبردی در روایت جنگ و مظلومیت ایرانیان جگرزده

سخت‌گویی جبهه اصلاحات ایران با تاکید بر اهمیت روایتگری به‌ویژه در ایام و دوران حساسی همچون جنگ گفت: «ما در یکی از خطرترین دوران تاریخ این مرز و بوم و در شرایطی که تحت محلات دو ارتش تا ندان مسلح بودیم، در حوزه اطلاعات‌رسانی با مشکل جدی مواجه شدیم.» جواد امام از اشاره به این‌فهم‌نگارن قرار نمی‌گیرد و هم‌زمان، اخباری که در حوزه رسانه و اطلاع‌رسانی حتی در برخی پیش از آغاز جنگ نیز وجود داشت، گفت: «به هر حال وضعیت صلواوسیمما که مشخص است؛ این سازمان به‌جای آنکه صدای متکبر ایرانیان را به جامعه جهانی برساند، توسط یک گروهک خاص قیضه شده و حتی در داخل کشور هم اثرگذاری چندانی ندارد و بخشی به همین دلیل، طی سال‌ها و دهه‌های گذشته مرجعیت رسانه‌ای عملا از کشور خارج شده و در اختیار رسانه‌های فارسی‌زبان خارج از کشور مرجعیت قرار گرفته است.» او به سیاست انسداد اینترنت مدعی شد که «خودتحریمی» می‌داند، در این رابطه گفت: «در واقع این وضعیت باعث شد صدای محرومیت و مظلومیت ایران و ایرانیان به گوش جهانیان نرسد و ندای مظلومیت این همه کشته در سطوح مختلف از مسوولان سیاسی تا نظامیان و به‌ویژه شهروندان عادی و

اقلیت تندرو نمی‌گذارد صدای دولت به جایی برسد

بی‌تربید اما مهم‌ترین مساله در شرایطی که اگرچه نشانی از تغییر وضعیت دسترسی شهروندان به اینترنت دیده نمی‌شود اما جنبش‌های مقاومت مدنی، پیوسته با قدرت بیشتر در این راستا مطالبه‌گری می‌کنند از جواد امام پرسیدیم که آیا این مطالبه‌گری روزافزون می‌تواند دولت را در راستای انجام وظایفش در قبال جامعه به حرکت وادارد؟! این فعال سیاسی اصلاح‌طلب در پاسخ به آن گفت: «هناسفانه شاهد استیلای تک‌صدایی هستیم که سکندارش صلواوسیماست و کماکان این جریان اقلیت تندرو حرفش را به کرسی نشاند و حتی نمی‌گذارد صدای دولت به جایی برسد؛ این جریان همچنین اجازه نمی‌دهد دل‌سوزانی که پای کشور ایستاده و هر روز هزینه داده و می‌دهند و آماندها تا پای جان هزینه بدهند، در مظلومیت هموطنان اظهار نظر کنند» او با اشاره به مواضع بسیاری از منتقدان نظام ازجمله مصطفی تاجزاده که در جریان جنگ از درون زندان نیز از حق و حقوق ایرانیان سخن گفتند، نسبت‌به پیامدهای از دست رفتن مرجعیت رسانه‌ای هشدار داد و گفت: «هناسفانه ما حالا نهنتها مرجعیت رسانه‌ای را از دست دادیم بلکه کم‌کم داریم مردم را از حق دست می‌دهیم و حتی شخصیت‌هایی که ایستادگی کردند هم چون موقدسند آقایی نبودند، اجازه انتشار مواضع ملی و معقولشان داده نشد و در شرایط انسداد اینترنت، طبیعتا بخش عمده مردم هم اساسا مطلع نشدند که این افراد چه گفتند و چگونه موضع‌گیری کردند؛ همه کسانی که امروز هم در دوران آش‌س و بلا تکلیفی میدان جنگ و مذاکره قرار دارند از این حیث متضرر می‌شویم، بر ضرورت دیپلماسی پافشاری می‌کنند تا مگر هرچه زودتر این جنگ خامن‌سوز پایان یابد»

ضرورت انحلال شورای عالی فضای مجازی با دستور رییس‌جمهور

از دیگر سو در حالی که جنبش مقاومت مدنی در روزهای گذشته مطالبات خود را به‌طور منطقی و قانونی از طریق دولت و مسوولان نهادهای انتخابی پیگیری می‌کند، این پرسش ایجاد شده که آیا اساسا دولت قادر به تحقق این مطالبات هست؟! پرسشی که جواد امام در پاسخ به آن می‌گوید: «اولا باید تاکید کنیم که جواد رییس‌جمهور و مجموعه دولت در ایام جنگ به‌طور کلی عملکرد قابل‌قبولی داشته و به‌ویژه در تأمین نیازهای اولیه کشور در این دوران سخت به‌طور نسبی موفق بوده و از آنجا که توانسته به‌رغم تمامی محدودیت‌ها، مانع از کمبود گسترده در کشور، شود، جای تقدیر و تشکر دارد.» او در عین حال تصریح کرد: «به همین دلیل هم می‌توان انتظار داشت که رییس‌جمهور در راستای انجام وظایف قانونی خود و در حیطه اختیاراتی که دارد، در این رابطه نیز اقدام کند اولاً اقدام به انحلال شورای‌عالی فضای مجازی و ثابیا با صدور دستور به وزیر ارتباطات، زمینه‌رفع کامل محدودیت‌های اینترنتی برافره کند.» سخت‌گویی جبهه اصلاحات ایران با تاکید بر اینکه «شورای‌عالی فضای مجازی نمی‌تواند ملاتوق قانون برای رییس‌جمهور بگیرد»، نسبت‌به «تعمیق بیش از پیش شکاف‌های اجتماعی هشدار داد و گفت: «اساسا وجود شورای‌عالی فضای مجازی به بیان دقیق‌تر ادامه فعالیتش با این دستور کار می‌گردد و قرائنوتی، ماموریت‌ها و فعالیت‌های وزارت ارتباطات را سد و این نهاد دولتی را مسلوب‌الید کرده است؛ در واقع وزیری که براساس قانون با انتخاب رئیس‌جمهور منتخب مردم و پس از کسب تأیید اعتماد نمایندگان مردم در مجلس، به‌عنوان قفسر مسوول اداره اینترنت است، در عمل به حاشیه رانده شده و این وضعیت مانع از سیاست‌گذاری دولت در این بخش شده است.» او با تاکید بر اینکه «شورای‌عالی فضای مجازی باید مقوم و مشورت‌دهنده دولت و وزارت ارتباطات باشد، نه تصمیم‌گیرنده» گفت: «سیعتا وقتی شورای‌عالی فضای مجازی تصمیم‌گیرنده است و تصمیم‌های دولت و قانون تصمیم‌گیری می‌کند، ضرورت فعالیت دست‌نگاه عریض و طویل وزارت ارتباطات را از بین می‌برد.» جواد امام در پایان با اشاره به وظایف و اختیارات قانون رییس‌جمهور به‌عنوان اصل ۱۱۳ و فصل نهم قانون اساسی تصریح کرد: «باتوجه به اینکه این نحوه فعالیت شورای‌عالی فضای مجازی عملا مصلحتی تمدنی نسبت‌به قانون اساسی نیز هست، رییس‌جمهور از حیث وظایف و اختیارات قانونی و مشروع خود نیز می‌تواند به این مساله ورود کند و با انحلال شورای‌عالی فضای مجازی، روند مدیریت اینترنت را به ریل قانون بازگرداند»

«جهان صنعت» نوسانات ارزی در پسا جنگ را بررسی می کند

ارز در قفس زئوپلیتیک

مفتاوتی ثبت می‌شود.

همراه با دلار سایر دارایی‌های امن هم در مسیر صعود هستند. قیمت هرگرم طلای ۱۸ عیار به‌حوالی ۲۰ میلیون و ۲۸۴ هزار تومان رسیده و سکه امامی به ۲۰۶ میلیون تومان. این اعداد نشان می‌دهند که سرمایه‌گذاران ایرانی از هر کالایی که بتوانند دارای‌هایشان را به‌چیزی تبدیل می‌کنند که دربرابر تورم و بی‌ثباتی ارزی مقاومت بیشتری دارد. در چنین شرایطی هم دلار و هم طلا به‌عنوان پوشش ریسک در یگراستا حرکت می‌کنند و تقاضا برای هردو در همین بازار دوگانه بالاست.

■ **جنگ، تحریم و محاصره؛ ۳ ضلع بحران ارزی ایران**

برای فهمیدن رفتار بازار ارز ایران در این روزها باید از منطبق عرضه‌وتقاضای معمول فاصله گرفت. در شرایط عادی نرخ ارز را

می‌شود با بررسی تراز پرداخت‌ها، ذخایر بانک مرکزی، تورم و نرخ بهره تحلیل کرد اما در شرایط امروز مهم‌ترین متغیر چیز دیگری است؛ اینکه فردا چه اتفاقی می‌افتد.

مهم‌ترین عامل تعیین‌کننده نرخ ارز در ماه‌های اخیر بسته‌شدن تنگه‌های مرز بوده است. محاصره دریایی کامل آمریکا در تنگه‌هرمز و بنادر ایران که از ۱۳ آوریل آغاز شد به‌یکی از جدی‌ترین بحران‌های انرژی جهانی تبدیل شده و تمام تردهای ورودی و خروجی به‌بنادر ایران را متوقف کرده است. وقتی صادرات نفت متوقف می‌شود مهم‌ترین منبع تامین ارز کشور قطع می‌شود. بدون ارز ورودی عرضه در بازار کم می‌شود. وقتی عرضه کم شود و تقاضای احتیاطی مردم بالا برود نتیجه‌اش همین است که در تابلوهای صرافی می‌بینید اما داستان فقط به‌نفت ختم نمی‌شود. حتی اگر فردا آتش‌بس کامل اعلام شود ایران نمی‌تواند بلافاصله بدخایر ارزی بین‌المللی‌اش دسترسی پیدا کند. تحریم‌های مالی که پیش از جنگ هم وجود داشتند حالا تشدید شدند و سیستم بانکی بین‌المللی هنوز برای ایران بسته است. این یعنی حتی

با پایان یافتن درگیری‌های نظامی بحران ارزی به‌این‌زودی‌ها حل نخواهد شد. لایه سوم بحران روانشناختی است. در وضعیت نه جنگ و نه توافق کارشناس اقتصادی نوربخش به‌سرمایه‌گذاران توصیه کرده تا شش‌ماه آینده دست به‌سرمایه‌گذاری بزرگ نزنید. این توصیه در واقع توصیه‌ی یک رفتار جمعی است که در بازار دارد اتفاق می‌افتد. مردم نه برای سود بلکه برای نجات دارایی‌هایشان دلار می‌خرند. این تقاضای احتیاطی با هیچ ابزار پولی معمولی قابل مهار نیست چون انگیزه‌اش اقتصادی نبوده امنیتی است و تازمانی که احساس ناامنی برطرف نشود این تقاضا ادامه خواهد داشت.

■ **جهش هیجانی دلار در یک‌هفته**
هفته‌های که گذشت از نظر نوسانات ارزی شاید پرتلاطم‌ترین هفته از زمان آغاز آتش‌بس بوده باشد. در ابتدای هفته دلار در محدوده ۱۵۷ هزار تومان معامله می‌شد اما یک سری از اخبار سیاسی و دیپلماتیک به‌صورت پیاپی رسید و هربار بازار را یک پله بالاتر برد. دلار نسبت‌به هفته گذشته ۱۳/۶۸ درصد رشد داشته است و این رشد در طول هفته توزیع یکنواختی نداشت. بیشترین جهش در روز ۹ اردیبهشت اتفاق افتاد روزهایی که اخبار از بن‌بست مذاکرات و احتمال ردشن پیشنهاد ایران توسط ترامپ منتشر شد. سی‌ان‌ان مدعی شد که ترامپ سیگنال داده است‌حالا آخرین پیشنهاد ایران را نمی‌پذیرد؛ طر‌حی که تران ارائه کرده تنگه‌هرمز را باز کرده اما مسائل کاهش یافته. این قچی‌وارپوبن موکول می‌کند.

این خبر برای بازار به‌معنای ادامه بن‌بست

سال بیست و دوم ■ یکشنبه ۱۳ اردیبهشت ۱۴۰۵ ■ شماره ۶۰۹۶

دریافت آید،ها، اخبار و رویدادهای اقتصادی
t.me/jahansanatpress

«جهان صنعت» نوسانات ارزی در پسا جنگ را بررسی می کند

«جهان صنعت» نوسانات ارزی در پسا جنگ را بررسی می کند

بود. ادامه بن‌بست یعنی ادامه محاصره و

ادامه محاصره یعنی ادامه قطع درآمد ارزی و این زنجیره منطقی در ذهن معامله‌گران بازار ارز مستقیما به‌یک نتیجه می‌رسد: دلار باید بالاتر برود.

درکنار این محرک‌های سیاسی اما عوامل روانشناختی هم نقش مهمی داشتند. جریان سرمایه از صندوق‌های درآمد ثابت خارج و وارد صندوق‌های طلا شده و طی ۰۱ عرور گذشته رویکرد معامله‌گران از حفظ سرمایه به‌فرار از ریسک تغییر کرده است. این تغییر رویکرد یعنی سرمایه‌گذار ایرانی دیگر به‌دنبال بازده نبوده دنبال امنیت است و در جست‌وجوی این امنیت، طلا و ارز در صدر لیست انتخاب‌هایش قرار می‌گیرند.

■ **چرا دلار همچنان در مسیر صعود است؟**
صعود دلار در هفته‌های اخیر نتیجه یک عامل واحد نیست. ترکیبی از عوامل اقتصادی، سیاسی و روانشناختی با هم کار می‌کنند و مکانیسمی را ایجاد کردند که متوقف کردنش به‌سادگی ممکن نیست. مهم‌ترین عامل تقاضای کسری شدید در تراز پرداخت‌هاست. صادرات نفت که مهم‌ترین منبع ارز برای ایران بود متوقف شده است. صادرات غیرنفتی هم به‌دلیل محاصره دریایی و مشکلات لجستیک به‌شدت کاهش یافته اما تقاضا برای ارز هم برای واردات کالاهای ضروری و هم برای مقاصد سرمایه‌ای همچنان ادامه دارد. این نامتوازی میان عرضه‌وتقاضا موتور اصلی افزایش نرخ است.

درکنار این فشار تورمی هم بازار را از داخل می‌کوبد. تورم فروردین ۱۴۰۵ به‌بیش از ۵۰ درصد رسیده و انتظارات تورمی بالاتر از این عدد قرار دارد. وقتی مردم انتظار دارند که قیمت‌ها به‌شدت بالا برود عقلایی‌ترین کار این است که تومان نگذارند. این خروج از تومان به‌سوی دلار و طلا خودش یک فشار اضافه بر نرخ ارز ایجاد می‌کند.

آینده بازارهای مالی در دوسناریوی توافق یا عدم توافق کاملا متفاوت و مشکل اینجاست که بازار الان می‌داند اگر توافق نشود چه اتفاقی می‌افتد اما نمی‌داند توافق کی و با چه شرایطی خواهد آمد. این عدم قطعیت درباره تاریخ و کیفیت توافق معامله‌گران را وادار می‌کند که در سناریوی بدتر قیمت‌گذاری کنند و قیمت‌گذاری در سناریوی بدتر یعنی خرید دلار در قیمت‌های بالاتر.

■ **از جیب مردم تا سرمایه در گردش بنگاه‌ها**
عدد ۱۸۰ هزار تومان برای هر دلار در صفحه مانی‌تور معامله‌گران نمی‌ماند. این عدد از مسیره‌های مختلف به‌زندگی روزمره مردم وارد می‌شود و عریض‌ترین اثرش را نه در بازارهای مالی بلکه در سوپرمارکت‌ها و کارخانه‌ها نشان می‌دهد. واردکنندگان کالاهای اساسی از اولین کسانی هستند که فشار دلار گران را تحمل می‌کنند. گندم، روغن، داروهای وارداتی، قطعات الکترونیکی و مواد اولیه صنعتی همگی با نرخ ارز بالاتر وارد می‌شوند و این هزینه اضافه در نهایت به‌قیمت مصرف‌کننده منتقل می‌شود. حتی بخشی از این تاثیر زودتر از ورود واقعی کالا خودش را نشان می‌دهد. تاجران با پیش‌بینی افزایش هزینه‌های آتی قیمت‌ها را زودتر بالا می‌برند.

■ **ابزارهای محدود بانک مرکزی در مقابل طوفان کامل**
در چنین شرایطی انتظار از بانک مرکزی چیست و این نهاد چه کاری می‌تواند بکند؟ پاسخ صادقانه این است که ابزارهای بانک مرکزی در شرایطی مثل بحران امنیتی-ژئوپلیتیک به‌شدت محدود می‌شوند. تزریق ارز از ذخایر اولین ابزاری است که در چنین مواقعی به‌کار می‌رود اما این ذخایر محدود هستند و در شرایط بسته‌بودن تنگه و قطع درآمد ارزی مثل آبدادن به‌یک حوض را نگه می‌دارد اما مشکل را حل نمی‌کند. افزایش نرخ بهره هم ابزار دیگری است که تاثیر نسبی دارد اما در شرایطی که سرمایه برای دلار خریدن تقاضا می‌کند نه برای سرمایه‌گذاری بلندمدت این ابزار هم کارایی محدودی خواهد داشت.

مشکل اصلی اینجاست که بحران ارزی امروز ایران اساسا یک بحران اقتصادی نیست که با ابزارهای پولی قابل مدیریت باشد. ریشه‌اش سیاسی است و درمانش هم باید سیاسی باشد. تا زمانی که وضعیت نه جنگ و نه توافق ادامه داشته باشد بانک مرکزی می‌تواند نوسانات را کمی کاهش دهد اما نمی‌تواند مسیر کلی صعود را معکوس کند.

■ **اقتصاددانان چه می‌گویند؟ ۳ تشخیص از یک بیمار مشترک**
اقتصاددانان ایرانی در روزهای اخیر با صراحت بیشتری از قبیل درباره بحران ارزی سخن می‌گویند. شاید چون وقتی عدد به ۱۸۰ هزار تومان می‌رسد دیگر جایی

اخبار

کالاهای ضروری چگونه بدون ارز از گمرک

ترخیص می‌شوند؟

سازمان توسعه تجارت ایران اعلام کرد که براساس مصوبه ۱۱ اسفندماه سال گذشته برخی کالاهای ضروری وارداتی از جمله مواد اولیه و ماشین‌آلات تولیدی درصورت قرار گرفتن در فهرست اعلامی وزارت صمت و ورود به‌گمرک تا پیش از مهلت تعیین شده می‌توانند بدون نیاز به‌اقتلام از ترخیص شوند اما ثبت سفارش همچنان در فرآیند واردات الزامی است.

به گزارش ایسنا به‌نقل از سازمان توسعه تجارت ایران خبری با عنوان «حذف ثبت سفارش برای کالاهای ضروری وارداتی» براساس نامه رییس کل سازمان توسعه تجارت در برخی از رسانه‌های برخط و کانال‌های خبری منتشر شد. در ادامه نکات تکمیلی سازمان توسعه تجارت ایران بر این خبر جهت شفاف کردن آن آورده می‌شود.

براساس مصوبه‌شماره که ۱۱ اسفندسال گذشته ابلاغ شد یکسری کد تعرفه‌ای اقلام ضروری وارداتی شامل مواد اولیه و ماشین‌آلات تولید با نظارت وزارت صمت اگر پیش از ۲۹ اسفند۱۴۰۴ وارد گمرک شده باشند امکان ترخیص بدون انتقال ارز از گمرک ترخیص شوند.گفتنی است که این لیست وزارت صمت در چند مرحله ابلاغ و در آخرین مرحله آن را جمع کرده هم اکنون ۲۵۷۰ کد تعرفه ضروری به‌اضافه کد تعرفه ماشین‌آلات را به‌گمرک برای استفاده از مصوبه شمار ابلاغ کرده است.

بنابر این گزارش ثبت سفارش باید انجام شود و ورود کالا در گمرکات به‌مطابق لی شدن مراحل اداری و ثبت سفارش تلقی می‌شود اما در شرایطی صاحب کالا نامالی به‌تخصیص تامین ارز ندارد از این‌رو انتخاب می‌کند که بدون انتقال ارز کالا را از گمرک خارج کند.

پرداخت وام به‌بنگاه‌های یک‌نفره آغاز شد

وزارت اقتصاد از آغاز پرداخت تسهیلات حمایتی از کسبو کارهای آسیبدیده از جنگ برای بنگاه‌های یک‌نفره خبر داد.به گزارش ایسنا، اعطای تسهیلات طرح «حفظ اشتغال بنگاه‌های اقتصادی در شرایط اضطرار»، باهدف اجرای فرمایشات رهبر معظم انقلاب مبنی بر حفظ نیروی کار و جلوگیری از تعدیل نیرو در واحدهای تولیدی و خدماتی و در ادامه

اجرای بسته‌های حمایتی دولت برای پشتیبانی از کسبو کارهای آسیبدیده در شرایط اضطرار برای بنگاه‌های یک‌نفره آغاز شد. طبق اعلام وزارت امور اقتصادی و دارایی این اقدام در چارچوب مصوبات کارگروه اقتصادی دولت و با هدف تقویت تاب‌آوری اقتصادی بنگاه‌ها، تامین نقدینگی مورد نیاز برای پرداخت حقوق و مزایای نیروی کار و جلوگیری از اختلال در فعالیت واحدهای اقتصادی در دستور کار قرار گرفته است.

براساس این طرح پیش از این در مرحله نخست حمایت تسهیلاتی از بنگاه‌های اقتصادی دارای دوتا- تا شتر نیروی کار اجرا شده و مشمولان از طریق سامانه کات ثبت‌نام کرده بودند و اکنون در مرحله دوم بنگاه‌های یک‌نفره نیز مشمول دریافت این تسهیلات حمایتی شدند. مطابق ضوابط تعیین‌شده تمامی بنگاه‌های اقتصادی حقیقی و حقوقی که دارای شماره ثبت یا شناسه ملی و کد کارگاهی بیمه تامین اجتماعی هستند و صرفا یک‌نفر نیروی کار به‌شماره در لیست بیمه دی‌ماه۱۴۰۴ دارند درصورت قرار داشتن در رسته‌های فعالیت و استان‌های آسیبدیده تعیین‌شده امکان بهره‌مندی از این تسهیلات را خواهند داشت.خوبش فرماها و رانندگان مشمول این طرح نیستند.بلغ تسهیلات اعطایی برای هر بنگاه معادل ۴۳۰ میلیون ریال در نظر گرفته شده که تقریبا معادل حداقل حقوق پایه و

مزایای مستمر رومه است. دوره بازپرداخت این تسهیلات شش ماهه بوده و نرخ سود آن نیز مطابق آخرین مصوبه شورای پول و اعتبار سالانه ۲۳ درصد تعیین شده است. فرآیند ثبت درخواست دریافت این تسهیلات از تاریخ ۱۱ اردیبهشت‌ماه آغاز می‌شود. براساس اعلام وزارت امور اقتصادی و دارایی اطلاع‌رسانی به‌مشمولان واجد شرایط از طریق پیامک انجام خواهد شد و متقاضیان می‌توانند با مراجعه به‌درگاه بانک ملت به‌صورت کاملا برخط و در کوتاه‌ترین زمان نسبت‌به ثبت درخواست و دریافت تسهیلات اقدام کنند. اجرای این طرح بخشی از استیلاهای دولت برای حمایت دهندگان از بنگاه‌های اقتصادی کوچک و حفظ اشتغال در شرایط خاص اقتصادی محسوب می‌شود و انتظار می‌رود با تامین نقدینگی مورد نیاز این کسبو کارها، استمرار فعالیت و پایداری اشتغال در این بخش تقویت شود.

اقتصاد به‌زیان‌ساده

ترازنامه‌ای از سرنوشت پول ملی را می‌نویسد

وقتی اخبار اقتصادی از «کسری تراز تجاری» یا «مازاد تجاری» صحبت می‌کنند بسیاری از خوانندگان از کنارش رد می‌شوند اما این عدد که در ظاهر یک آمار فنی بیشتر نیست درواقع یکی از قدرتمندترین نیروهایی است که ارزش پول ملی، سطح اشتغال، قیمت کالاها و در نهایت کیفیت زندگی مردم را شکل می‌دهد.

تراز تجاری یک مفهوم ساده دارد: تفاوت میان ارزش کالاها و خدماتی که یک کشور به‌دنیای می‌فروشد یا ارزش کالاها و خدماتی که از دنیا می‌خرد. اگر فروش بیشتر از خرید باشد مازاد تجاری داریم و اگر خرید بیشتر از فروش باشد کسری تجاری اما پشت این تعریف ساده مکانیسم‌های پیچیده نهفته هستند که هر اقتصاددانی با شنیدن نام این بلافاصله چندین سوال در ذهنش شکل می‌گیرد.اولین اثر تراز تجاری روی جریان ارز در یک کشور است. وقتی کشوری بیش از آنچه صادر می‌کند وارد می‌کند باید برای خرید آن واردات ارز خارجی پرداخت کند. این پرداخت یعنی ارز از کشور خارج می‌شود. وقتی رز بیشتری خارج شود تا وارد عرضه ارز در بازار داخلی کم می‌شود. وقتی عرضه کم شود قیمت بالا می‌رود. این افزایش قیمت در نهایت منجر به افزایش هزینه‌های تجاری و نرخ ارز است؛ از ارتباطی که اقتصاد ایران در ماه‌های اخیر آن را به‌درناک‌ترین شکل ممکن تجربه کرده اما تراز تجاری فقط داستان ارز نبوده بلکه اثر دومش روی تولید داخلی و اشتغال است. کشوری که مازاد تجاری دارد یعنی کشوری که بیش از آنچه مصرف می‌کند تولید می‌کند و مازاد را به‌خارج می‌فروشد. این تولید اضافه نیازمند تعریف گار، کارخانه و سرمایه است. پس مازاد تجاری معمولا با رشد اقتصادی بیشتر همراه است. درمقابل کسری تجاری مستمر می‌تواند نشانه‌ای باشد که تولید داخلی در رقابت با کالاهای خارجی عقب مانده صنایع ضعیف شدند و فرصت‌های شغلی از دست رفته است.تاز سوم روی درآمد دولت و بودجه عمومی است. کشوری که صادرات قوی دارد از مسیر مالیات بر درآمد شرکت‌های صادراتی، عوارض گمرکی و مالیات بر ارزش‌افزوده درآمد پایدارتری دارد. برعکس کشوری که به‌واردات وابسته است و کسری تجاری مزمن دارد معمولا با کسری بودجه دست‌وپنجه نرم می‌کند. این کسری بودجه دولت را به‌استقراض یا چاپ پول سوق می‌دهد که هردو تورم‌زا هستند.

پس ریشه بخشی از تورم مزمن برخی کشورها را می‌توان در ضعف تراز تجاری آنها یافت اما اینجانب یاد یک نکته ظریف را اضافه کرد که بسیاری از تحلیل‌های سطحی از آن غافل می‌شوند.مازاد تجاری همیشه خوب نبوده و کسری تجاری همیشه بد نیست. یک کشور در حال توسعه به‌شدت روی تجهیزات صنعتی، فناوری و دانش سرمایه‌گذاری می‌کند، ممکن است کسری تجاری موقتی داشته باشد چون واردات ماشین‌آلات و دانش فنی بالاست اما این کسری اگر به‌رشد ظرفیت تولیدی منجر شود در بلندمدت خودش را جبران می‌کند. آنچه خطرناک بوده کسری تجاری ناشی از مصرف بیش از توان است. آن‌هم وقتی کشوری نه برای آینده‌سازی بلکه برای رفاه امروزی بیش از درآمدش خرج می‌کند.تجاری ایران تراز تجاری یک پیچیدگی اضافه دارد: نفت. ایران در سال‌های عدی مازاد تجاری داشته اما این مازاد تقریبا تماما از صادرات نفت می‌آید. وقتی صادرات نفت از کنار بگذرایم تراز تجاری غیرنفتی ایران همواره منفی بوده یعنی اقتصاد ایران در واقع یک اقتصاد با کسری ساختاری بوده که نفت این کسری را پوشانده است. وقتی نفت قطع می‌شود این واقعیت پنهان شده یک‌دفعه خودش را نشان می‌دهد. درست مثل آنچه این روزها در بازار ارز می‌بینیم.راه خروج از این وابستگی صادرات غیرنفتی است. این جمله ساده اما اجرایش به‌برنامه‌ریزی بلندمدت، سرمایه‌گذاری در زیرساخت، آموزش نیروی انسانی ماهر، ایجاد روابط تجاری پایدار با کشورهای دیگر و مهم‌تر از همه ثبت سیاسی نیاز دارد. کشورهایی که توانستند این مسیر را طی کنند مثل کرجوبنی در دهه‌های ۶۰ و ۷۰ میلادی نشان دادند که تحول تراز تجاری ممکن است اما نه بدون چشم‌انداز، اراده و پیوستگی سیاسی.تراز تجاری درنهایت ترازنامه رابطه یک کشور با

دنیاست. نکته دیگری که چیزهای ارزشمند به‌دنیای می‌فروشد از دنیا پول می‌گیرد. کشوری که بیش از آنچه می‌فروشد می‌خرد به‌دنیای به‌هکار می‌شود. این به‌هکاری درنهایت از جیب مردم، ارزش پول ملی و کیفیت زندگی روزمره پرداخته می‌شود. آنچه این روزها در بازار ارز ایران می‌گذرد یک درس زنده از این واقعیت است.

برای ملاحظه کاری نمی‌ماند. ولی‌الله سیف، رییس پیشین بانک مرکزی نظری دارد که از اهمیت تحلیلی لایایی بر خوردار است: نرخ ارز بیش از آنکه تابع متغیرهای اقتصادی باشد تابع ریسک‌های سیاسی است. این تشخیص مهم است چون نتیجه‌اش این می‌شود که ابزارهای کلاسیک سیاست پولی برای مهار این بحران کافی نیستند. وقتی بازار از ریسک سیاسی تعدیه می‌کند نرخ بهره و تزریق ارز فقط می‌تواند نوسان را کم کرده و نه مسیر را عوض کند.

امیرمحمد گلوانی، اقتصاددان دیگری که در روزهای اخیر نظراتش بازتاب گسترده‌ای داشته تصویر دقیق‌تری ارائه می‌دهد. به گفته او، عوامل اقتصادی به‌تنهایی نمی‌توانند دلار را مهار کنند چون ریشه بحران در جایی است که سیاست اقتصادی به‌آن دسترسی ندارد. این جمله در ظاهر ساده یک اعتراف پیچیده است: اقتصاددانان می‌دانند مشکل کیجاست

اما ابزار حل آن در دست دیپلمات‌هاست و نه اقتصاددانان.

کارشناسان به‌یک اجماع رسیدند که مدیریت تورم انتظاری در این شرایط کلیدی‌ترین چالش است. وقتی مردم انتظار دارند تورم بالاتر برود، رفتارشان همان انتظار از محقق می‌کند. خرید دلار و طلا برای محافظت از دارایی خودش به‌تقاضایی تبدیل می‌شود که قیمت را بالا می‌برد و تورم انتظاری را تایید می‌کند. شکستن این‌چرخه بدون تغییر در متغیرهای بنیادین یعنی بدون توافق و رفع تحریم کاری است که تاریخ اقتصادی ایران نشان داد بسیار دشوار است.

■ از آرامش موقت تا طوفان کامل

بازار ارز در روزهای آینده به‌اخبار سیاسی چشم دوخته است. سه‌مسیر اصلی پیش‌رو بوده که هر کدام آینده‌ای متفاوت برای نرخ دلار رقم می‌زنند.

سناریوی اول توافق جامع است. اگر مذاکرات به‌رفع گسترده تحریم‌ها و بازگشایی پایدار تنگه هرمز منجر شود انتظار می‌رود دلار به‌محدوده ۳۰ هزار تومان یا پایین‌تر بازگردد. ذخایر ارزی بلوکه‌شده آزاد می‌شود، صادرات نفت از سر گرفته شده و مهم‌تر از همه روانشناسی بازار تغییر می‌کند. با این حال کارشناسان تاکید می‌کنند که حتی در این سناریو ثبات ارزی پایدار نخواهد بود مگر اینکه اصلاحات ساختاری اقتصادی هم صورت گیرد.

سناریوی دوم آتش‌بس بدون توافق جامع است. در این حالت محاصره تدریجا کاهش می‌یابد اما رف کامل تحریم‌ها اتفاق نمی‌افتد. دلار ممکن است برای مدتی در محدوده ۱۵۰ تا ۱۶۰ هزار تومان تثبیت شود اما فشار صعودی ادامه خواهد داشت چون ریشه‌های بحران برطرف نشده است.

سناریوی سوم بازگشت به‌درگیری مسلحانه است که می‌تواند دلار را به‌بالایی ۲۰۰ هزار تومان برساند. در این حالت آنچه تاکنون دیدیم تنها بخش اول یک بحران بزرگ‌تر بوده است. اقتصادی که در ۳۳ روز گذشته این همه آسیبدیده در یک دور دوم درگیری با ظرفیت مقاومتی بسیار کمتری وارد می‌شود.

■ **ابزارهای محدود بانک مرکزی در مقابل طوفان کامل**
در چنین شرایطی انتظار از بانک مرکزی چیست و این نهاد چه کاری می‌تواند بکند؟ پاسخ صادقانه این است که ابزارهای بانک مرکزی در شرایطی مثل بحران امنیتی-ژئوپلیتیک به‌شدت محدود می‌شوند. تزریق ارز از ذخایر اولین ابزاری است که در چنین مواقعی به‌کار می‌رود اما این ذخایر محدود هستند و در شرایط بسته‌بودن تنگه و قطع درآمد ارزی مثل آبدادن به‌یک حوض را نگه می‌دارد اما مشکل را حل نمی‌کند. افزایش نرخ بهره هم ابزار دیگری است که تاثیر نسبی دارد اما در شرایطی که سرمایه برای دلار خریدن تقاضا می‌کند نه برای سرمایه‌گذاری بلندمدت این ابزار هم کارایی محدودی خواهد داشت.

مشکل اصلی اینجاست که بحران ارزی امروز ایران اساسا یک بحران اقتصادی نیست که با ابزارهای پولی قابل مدیریت باشد. ریشه‌اش سیاسی است و درمانش هم باید سیاسی باشد. تا زمانی که وضعیت نه جنگ و نه توافق ادامه داشته باشد بانک مرکزی می‌تواند نوسانات را کمی کاهش دهد اما نمی‌تواند مسیر کلی صعود را معکوس کند.

■ **اقتصاددانان چه می‌گویند؟ ۳ تشخیص از یک بیمار مشترک**
اقتصاددانان ایرانی در روزهای اخیر با صراحت بیشتری از قبیل بتوانند اصلاحات را ارزی سخن می‌گویند. شاید چون وقتی عدد به ۱۸۰ هزار تومان می‌رسد دیگر جایی

از آن ریشه گرفته یعنی میز مذاکره.

دوردنیا

پژمردگی ارزهای آسیایی در آتش غرب آسیا

ایرنا- نشریه آسیاتیمز نوشت که تداوم جنگ در غرب آسیا و افزایش قیمت نفت به بالای ۱۲۰ دلار در هر بشکه موج جدیدی از کاهش ارزش ارزهای ملی در کشورهای آسیایی از جمله هند، اندونزی، ژاپن و فیلیپین را رقم زده و زنگ هشدار تکرار بحران مالی ۱۹۹۷ را به صدا درآورده است.

به گزارش آسیاتیمز، دولت‌های آسیایی برای مقابله با شوکهای انرژی ناشی تجاوزه یارانهها و مداخله در بازار ارز شدند. با این حال سقوط روپیه هند به پایین ترین میزان تاریخی ۹۵/۳۴ در برابر دلار بازگشت روپیه اندونزی به سطح ۱۷ هزار (اولین بار پس از بحران ۱۹۹۸) تضعیف ین ژاپن و افت یزوی فیلیپین نشانهایی از یکبحران مالی قریبالوقوع در آسیاست. بانکهای مرکزی این کشورها اگرچه با فروش ذخایر ارزی و تشدید سیاستهای پولی تلاش می کنند جلوی فرار سرمایه‌های خارجی را بگیرند اما کارشناسان معتقدند باتوجه بهافزایش بی‌رویه ارزش دلار آمریکا (حتی باوجود بدهی ۳۴۰ تریلیون دلاری و تورم بالا در آمریکا) و مسودشدن احتمالی جریان سوخت در صورت شعله ورترشدن جنگ ثبات ارزی آسیا در خطر جدی قرار دارد. اهمیت این هشدار آنجاست که مشابه چنین وضعیتی در سال ۱۹۹۷ ابتدا تایلند و سپس اندونزی و کره جنوبی را بهور شکستگی کشاند و صندوق بین‌المللی پول برای نجات آنها مجبور به پرداخت ۱۸ میلیارد دلار شد

دو مکرکرات‌ها به نامه ترامپ بر اینکه خصومت‌ها با ایران «پایان یافته» را خواندند. دو مکرکرات‌ها سنا نامه رسمی که ترامپ روز جمعه در پایان مهلت ۶۰ روزه‌اش برای جنگ به‌امایک جانسون، رییس‌جمهوریخواه مجلس نمایندگان و سناتور جمهوریخواه چاک گراسلی، رییس موقت سنا مبنی بر پایان جنگ در ایران را «چرند» خواندند.

ترامپ در بخشی از این نامه نوشت: «۷ آوریل ۲۰۲۶ هیچ تبادل آتشی بین نیروهای ایالات متحده و ایران صورت نگرفته است. دشمنی که از ۲۸ فوریه ۲۰۲۶ آغاز شده بود پایان یافته است.» این در حالی است که جنگی که رییس‌جمهور آمریکا ادعا می‌کرد ایالات‌متحده در ساعت اول نبرد در آن پیروز شده با پاسخ متقابل ایران ادامه یافت.

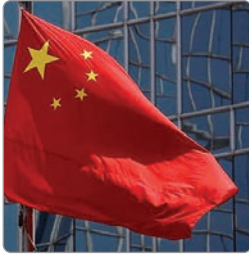

چاک سومر، رهبر اقلیت دموکرات در سنا در پاسخ به‌این نامه ترامپ نوشت: این‌مز خرف است. این یک جنگ غیرقانونی است و هر روزی که جمهوریخواهان در آن همدست باقی می‌مانند و اجازه می‌دهند ادامه یابد روز دیگری است که جان‌ها به‌خطر می‌افتد. هرج و مرج فوران می‌کند و قیمت‌ها افزایش می‌یابد در حالی که آمریکایی‌ها هزینه آن را پرداخت می‌کنند.

جین شاهین، عضو ارشد کمیته نیروهای مسلح سنا نیز نوشت: «اینکه رییس‌جمهور ترامپ جنگ با ایران را پایان یافته اعلام می‌کند منمکس کننده این واقعیت نیست که ده‌ها هزار نفر از اعضای سرویس ایالات متحده در منطقه هنوز در معرض خطر هستند؛ اینکه دولت دائماً تهدید به تشدید جنگ می‌کند یا اینکه نگه‌رهمز همچنان بسته است و قیمت‌ها در داخل کشور سر به‌فلک می‌کشد. رییس‌جمهور ترامپ بدون استراتژی و بدون مجوز قانونی وارد این جنگ شد و اعلامیه امروز هیچ یکاز این دو واقعیت را تغییر نمی‌دهد.»

چین ریاست شورای امنیت را بر عهده گرفت

آناتولی- چین روز جمعه به‌طور رسمی ریاست دوره‌ای شورای امنیت سازمان ملل متحد را برای ماه مه بر عهده گرفت. فو کونگ، نماینده دائم چین در سازمان ملل و رییس جدید شورای امنیت در یک نشست خبری گفت: «بر عهده‌گرفتن ریاست شورای امنیت برای چین افتخار بزرگی است و ما وظایف خود را با احساس مسوولیت بالا و رویکردی سازنده انجام خواهیم داد.» به خبرگزاری «آناتولی» وی افزود: ما متعهد به تقویت همبستگی و همکاری در شورای امنیت هستیم تا این نهاد بتواند نقش مثبت در حفظ صلح و امنیت بین‌المللی ایفا کند.

زنگ خطر برای زرادخانه تسلیحاتی آمریکا

ایسنا- جنگ غیرقانونی علیه ایران نتهتیا ذخایر تسلیحاتی آمریکا را تحت فشار قرار داد بلکه پرسش‌های گسترده‌تری را درباره توانایی واشنگتن برای حفظ همزمان تهدات نظامی خود در خاورمیانه، اروپا و آسیا مطرح کرده است. روزنامه انگلیسی «فایننشال تایمز» در گزارشی به‌بررسی فشار فزاینده بر زنجیره تامین تسلیحاتی ایالات متحده پس از جنگ علیه ایران پرداخته و استدلال می‌کند که درگیری نظامی گسترده واشنگتن به‌طور قابل‌توجهی ذخایر تسلیحاتی آمریکا را کاهش داده و پنتاگون را مجبور کرده ارسال سلاح به‌متحندان خود در اروپا و احتمالاً آسیا را به‌توقیف بیندازد.

این مقاله اشاره می‌کند که آمریکا به‌چندین متحد اروپایی خود از جمله انگلیس، لهستان، لیتوانی و استونی هشدار داده که انتظار تاخیرهای جدی در دریافت سامانه‌های تسلیحاتی آمریکایی را داشته باشند. براساس این گزارش، این تاخیرها چندین سامانه موشکی و پدافندی را شامل می‌شود و عمدتاً ناشی از نگرانی‌های موجود در داخل پنتاگون درباره کاهش سطح ذخایر نظامی پس از دو ماه عملیات نظامی مرتبط با ایران است. این مقاله می‌گوید پنتاگون به‌دولت‌های متحد اطلاع داده که تاخیرها سامانه‌هایی مانند «هیمارس» و «اسامز» را تحت‌تأثیر قرار خواهد داد. این سامانه‌ها نقش مهمی در لوکرین داشتند و به‌طور گسترده توسط متحندان آمریکا مورد استفاده قرار می‌گیرند. براساس این گزارش میزان مصرف تسلیحات در جریان جنگ ایران ارزش آمریکا را وادار کرده تا مهمات و تجهیزات از را دیگر مناطق راهبردی از جمله منطقه هند-آرام منتقل کرده تا کمبودها را جبران کنند. این‌ساله نگرانی‌ها در واشنگتن را درباره این که آیا آمریکا همچنان ذخایر کافی برای بازدارندگی در برابر چین را دارد یا نه تشدید کرده است. این گزارش می‌افزاید که پنتاگون به‌طور علنی اعلام کرده در حال «رزرویی دقیق» درخواست‌های جدید برای تجهیزات نظامی و پرونده‌های موجود انتقال تسلیحات است تا مطمئن حاصل شود که این موارد با نیازهای عملیاتی هم‌راستا هستند. با این حال وزارت دفاع آمریکا از ارائه جزئیات بیشتر خودداری کرده و دلیل آن را «اهمیت حساس عملیاتی» این موضوعات عنوان کرده است.

این مقاله اشاره می‌کند که شرکت‌های دفاعی آمریکا در تلاشند تولید تسلیحات کلیدی را افزایش دهند «دونالد ترامپ، رییس‌جمهور آمریکا اخیراً مدعی شده بود که شرکت‌های دفاعی توافق کردند تولید برخی سامانه‌های پیشرفته را چهاربرابر کنند. با این حال گزارش تاکید می‌کند که بازسازی ذخایر تسلیحاتی سال‌ها زمان خواهد برد. سامونل پایاپو، فرمانده منطقه هند-آرام می‌گوید ممکن است تا دو سال طول بکشد تا پیمانکاران بزرگ دفاعی بتوانند تولید را در سطحی افزایش دهند که کمبود ذخایر را جبران کند.

«جهان صنعت»- اعلام امارات متحده عربی مبنی بر خروج از اوپک و ائتلاف اوپک‌بلاس که از اول مه ۲۰۲۶ اجرایی می‌شود نشان‌دهنده یک‌تغییر راهبردی بزرگ در بازار جهانی انرژی است؛ تغییری که پیامدهای مستقیم و قابل‌توجهی برای چین، بزرگ‌ترین واردکننده نفت جهان به‌همراه دارد. مهم‌ترین اثر این تصمیم برای چین تقویت امنیت انرژی این کشور است زیرا عرضه‌های در دسترس افزایش خواهد یافت. امارات اکنون می‌تواند بدون محدودیت‌های سهمیه‌ای اوپک تولید خود را تا سطح هدفگذاری شده ۵ میلیون بشکه در روز تا سال ۲۰۲۷ افزایش دهد. این افزایش ظرفیت منبسی قابل توجه و باثبات از نفت را در اختیار چین قرار می‌دهد که خارج از محدودیت‌های ائتلاف‌های تولیدی است. خروج امارات از اوپک بر سیاست تنوع‌بخشی چین اثرگذار خواهد بود زیرا این کشور حدود ۷۰ درصد نفتی خود را از طریق واردات تامین می‌کند بنابراین خروج امارات به‌پکنی انعطاف بیشتری برای خرید از بازارهای لحظه‌ای با قیمت‌های رقابتی‌تر می‌دهد.

در همین رابطه طبق گزارشی که اخیراً مدرن دیپلماسی منتشر کرده این‌تحول از طریق ایجاد فشار نزولی پایدار بر قیمت‌ها تأثیر مهمی بر هزینه واردات خواهد داشت. افزایش تولید نفت امارات تا حدود ۸۰ هزار بشکه در روز بیش از سطوح قبلی انتظار می‌رود در میان مدت (۲۰۲۱ تا ۲۰۲۴ ماه) قیمت جهانی نفت برنت را تحت فشار کاهش می‌دهد و در نتیجه هزینه واردات انرژی چین را کاهش دهد. با این‌حال در کوتاه‌مدت ممکن است نوساناتی ایجاد شود زیرا باوجود مزایای بالقوه بسته‌شدن تنگ‌هرمز توانایی بهره‌برداری فوری از این‌تحول را محدود می‌کند چراکه بخش عمده صادرات امارات به‌چین از این مسیر عبور می‌کند.

برگ‌برنده چین

چین می‌تواند از این خروج برای تقویت همکاری‌های مالی و تجاری و گسترش مبادلات با ارزهای محلی به‌ویژه یوان بهره برد. خروج امارات از اوپک می‌تواند زمینه گسترش توافق‌های نفتی با ارزهای مانند روبل، روپیه و یوان را فراهم کند و وابستگی بهقیمتگذاری مستقیم دلاری را کاهش دهد؛ امری که با راهبرد چین برای بین‌المللی‌سازی یوان همسو است. این‌روند می‌تواند سرمایه‌گذاری‌های مشترک را نیز تقویت کند به‌خصوص با توجه به‌سهم‌های موجود چین

تحلیل

جهان صنعت نیوز- بازنگری تازه بانک جهانی درباره سیاست صنعتی به‌معنای کنار گذاشتن اصول بازار نبوده بلکه تلاشی برای اصلاح یک‌نگاه قدیمی است. سیاست صنعتی می‌تواند در جعبه‌ابزار همه کشورها قرار گیرد اما فقط در صورتی که متناسب با ظرفیت دولت، اندازه بازار، فضای مالی و همراه با اصول بنیادین اقتصاد کلان، رقابت و سرمایه‌گذاری در آموزش و زیرساخت اجرا شود.

بانک جهانی در گزارش تازه خود با عنوان «سیاست صنعتی برای توسعه» موضعی متفاوت از نگاه غالب دهه ۱۹۹۰ اتخاذ کرده است. در گزارش سال ۱۹۹۳ توصیه اصلی این بود که دولت‌ها جز در شرایط بسیار محدود نباید فعالیت‌های خاصی را به‌عنوان بخش راهبردی مورد حمایت قرار دهند. آن توصیه در فضای فکری آن زمان قابل فهم بود؛ دوره‌ای که در واشنگتن بازار آزاد تقریباً بی‌بدهی فرض می‌شد و بسیاری از کشورهای درحال توسعه با آموزش نا کافی، کسری مالی، تورم بالا و مدیریت اقتصادی ضعیف روبرو بودند اما استدلال جدید این است که واقعیت‌ها تغییر کردند و بنابراین توصیه سیاستی نیز باید تغییر کند. میانگین تولید ناخالص داخلی سرانه جهان دوبرابر شده، سطح آموزش افزایش یافته، تورم در بسیاری کشورهای کاهش یافته و کیفیت مدیریت اقتصادی بهتر شده است. در نتیجه اکنون

دیدگاه

خبرگزاری بلومبرگ در گزارشی با بیان اینکه به‌دلیل ادامه جنگ در خلیج فارس و تشدید نگرانی‌ها درباره امنیت دارایی‌ها در منطقه سنگاپور در ماه مارس (اسفند) و فروردین میزان ورود حجم بی‌سابقه‌ای از واردات طلا از دوبی بوده، نوشت: فروتمندان سنگاپور را جایگزین دوبی کردند.

گزارش بلومبرگ آمده است: براساس داده‌های رسمی سنگاپور در ماه گذشته هزار و ۴۴۶ کیلوگرم طلا از دوبی وارد کرده که بالاترین رقم در پنج سال اخیر محسوب می‌شود. براساس این گزارش، سرمایه‌گذاران ثروتمندی که طلای خود را در امارات ذخیره کردند نگران محدودیت احتمالی حریم هوایی و نبود پوشش بیمه‌ای جامع در صورت گسترش دامنه جنگ هستند.

این گزارش می‌افزاید: سنگاپور با داشتن زیرساخت‌های مطمئن و سیستم مالی شفاف به‌مقصد امنی برای این‌جابه‌جایی‌ها تبدیل شده است.

بازتاب

وزیر دفاع آلمان گفت که تصمیم آمریکا برای خروج نیروهای خود از آلمان، ایتالیا و اسپانیا «قابل پیش‌بینی» بود. به گزارش روزنامه برلینر سایتوگ، بورس پستوروس پس از اعلام خروج بخشی از نیروهای آمریکایی از آلمان بر اهمیت همکاری نظامی با ایالات متحده تاکید کرد.

وی اظهار کرد: «حضور سربازان آمریکایی در اروپا و به‌ویژه در آلمان به‌نفع ما و ایالات متحده است.»

وزیر دفاع آلمان ادامه داد: این سربازان در پایگاه هوایی رامشتاین در ایالت راینلند-فالتز، شهر گرافن‌وهر (منطقه آموزشی آمریکا) و فرانکفورت-امسلی و امنیت در اروپا، اوکراین و بازدارندگی مشترک همکاری می‌کنند.

وی در عین حال تاکید کرد که تصمیم واشنگتن تعجب‌آور

«جهان صنعت» مهم‌ترین پیامدهای بسته‌شدن تنگ‌هرمز را بررسی می‌کند

عصر جدید ژئواکونومیک

غربی‌ی مانند سوئیتف را کاهش می‌دهد. علاوه‌براین شرکت‌های چینی مانند CNPC و CNOOC که در امتیازات نفتی اوپولی سهام دارند با رفع محدودیت‌های تولیدی اوپک می‌توانند تولید را افزایش داده و نیازهای انرژی روبه‌رشد چین را با این‌فرصت ترجیحی تامین کنند.

این امر به‌احیای سرمایه‌گذاری‌های مشترک چین و امارات کمک کرده و جریان سرمایه‌های چینی به‌بخش پالایش و پتروشیمی امارات را تقویت می‌کند. مبادله کالاهای نهایی و نفت خام در چارچوب یک‌چرخه اقتصادی مبتنی بر ارزهای محلی، هزینه‌های تبدیل و ریسک‌های ناشی از نوسانات دلار را کاهش می‌دهد و با سیاست چین برای حرکت به‌سمت بریکس همسو است. در واقع از آنجا که امارات عضو این گروه است فاصله گرفتن از چارچوب سنتی اوپک با جهت‌گیری کلی این‌بلوک برای ایجاد یک‌نظام مالی موثری برای اروپا، روپیه و یوان هماهنگ است. بنابراین در صورت تحقق چنین سناریویی رابطه دو کشور از یک‌رابطه صرفاً خریدار-فروشنده به یک مشارکت راهبردی جامع تبدیل خواهد شد و

غربی‌ی مانند سوئیتف را کاهش می‌دهد. علاوه‌براین شرکت‌های چینی مانند CNPC و CNOOC که در امتیازات نفتی اوپولی سهام دارند با رفع محدودیت‌های تولیدی اوپک می‌توانند تولید را افزایش داده و نیازهای انرژی روبه‌رشد چین را با این‌فرصت ترجیحی تامین کنند.

این امر به‌احیای سرمایه‌گذاری‌های مشترک چین و امارات کمک کرده و جریان سرمایه‌های چینی به‌بخش پالایش و پتروشیمی امارات را تقویت می‌کند. مبادله کالاهای نهایی و نفت خام در چارچوب یک‌چرخه اقتصادی مبتنی بر ارزهای محلی، هزینه‌های تبدیل و ریسک‌های ناشی از نوسانات دلار را کاهش می‌دهد و با سیاست چین برای حرکت به‌سمت بریکس همسو است. در واقع از آنجا که امارات عضو این گروه است فاصله گرفتن از چارچوب سنتی اوپک با جهت‌گیری کلی این‌بلوک برای ایجاد یک‌نظام مالی موثری برای اروپا، روپیه و یوان هماهنگ است. بنابراین در صورت تحقق چنین سناریویی رابطه دو کشور از یک‌رابطه صرفاً خریدار-فروشنده به یک مشارکت راهبردی جامع تبدیل خواهد شد و

آیا بانک جهانی عقب‌نشینی کرده است؟

بازگشت سیاست صنعتی

تعداد بیشتری از کشورها حداقل پیش‌شرط‌های لازم برای اجرای سیاست صنعتی را دارند.

از تابو تا واقعیت فراگیر

بانک جهانی می‌گوید سیاست صنعتی حتی زمانی که از نظر فکری تابو بود در عمل گسترش یافت. بررسی راهبردهای توسعه‌های ۱۸۳ کشور نشان می‌دهد همه آنها دست کم یک‌صنعت را هدفگذاری کردند و کشورهای در حال توسعه حتی بیش از اقتصادهای پیشرفته از این ابزار استفاده می‌کنند.

مناطق ویژه اقتصادی نمونه روشن این‌روند است: چین بیش از ۲ هزار و ۵۰۰ منطقه ویژه اقتصادی دارد، ترکیه حدود ۵۰۰ منطقه و هند و ویتنام هر کدام نزدیک به ۴۰۰ منطقه.

از نگاه بانک جهانی اگر شواهد به‌درستی بررسی نشود توصیه به‌کشوری که به‌دنبال رشد سریع‌تر یا ایجاد شغل است که حتی یک‌منطقه ویژه اقتصادی هم نداشته باشد غیرمسئولانه خواهد بود. افزون بر این در سال گذشته ۸۰ درصد اقتصاددانان کشوری بانک جهانی گزارش دادند که دولت‌های طرف‌مشورت آنها دیگر نمی‌پرسند آیا باید سیاست صنعتی اجرا کنند یا نه بلکه می‌پرسند چگونه می‌توانند آن را موثرتر انجام دهند.

سیاست صنعتی، نه جایگزین بازار

نکته اصلی گزارش بانک جهانی این است که پذیرش سیاست صنعتی به‌معنای ترک اصول بازار نیست. دولت‌ها همچنان باید بنیان‌های اقتصاد را درست کنند؛ نیروی کار سالم و آموزش‌دیده، مقررات مناسب کسب‌وکار، زیرساخت کافی برای حمل‌ونقل و انرژی و ثبات اقتصاد کلان که پس‌انداز و سرمایه‌گذاری خصوصی را تشویق کند. سیاست صنعتی می‌تواند پیش از تکمیل همه این‌شرایط آغاز شود اما اگر هدف آن خریدن زمان است دولت باید متعهد باشد مداخله را هدفمند و موقت نگه دارد.

بلومبرگ گزارش داد

سنگاپور جایگزین دوبی

طلای خود از دوبی به‌سنگاپور یا سایر مراکز آسیایی شدند و حتی برخی فعالان حوزه حمل و نقل طلا اعلام کردند که در آینده‌های اول جنگ، روزانه بیش از ۶۰ تانس برای انتقال طلا دریافت می‌کردند.

در پایان گزارش بلومبرگ آمده است: با این‌حال کارشناسان معتقدند این جریان احتمالاً موقتی است و دوبی پس از فروکش کردن بحران جایگاه خود را به‌عنوان مرکز طلای منطقه باز خواهد یافت. به گزارش ایرنا، اندکی پس از نخستین حملات موشکی و پهپادی ایران به‌دوبی در اسفند گذشته دو کارآفرین هندی مقیم این‌شهر تلاش کردند هر یک بیش از ۱۰۰ هزار دلار از حساب‌های بانکی خود را به‌سنگاپور منتقل کنند تا ریسک سرمایه‌گذاری‌شان را پوشش دهند.

روایت واگرایی امنیتی میان واشنگتن و برلین

نیروهای آمریکایی از آلمان خارج می‌شوند

نیست و خروج نیروهای آمریکایی از اروپا و آلمان «قابل پیش‌بینی» بوده است.

پیستوروس اضافه کرد: ایالات متحده از پایگاه‌های خود در آلمان نه تنها برای اهداف ناتو بلکه برای منافع امنیتی خود به‌عنوان مثال در آفریقا و خاورمیانه نیز استفاده می‌کند.

ترامپ این‌هفته در واکنش به‌انتقاد فردریش مرتس صدراعظم آلمان از جنگ ایران به‌او دعوت لفظی کرد و او را «کاملاً ناکارآمد» خواند.

روز جمعه ۱۱ اردیبهشت نیز پنتاگون اعلام کرد که قصد دارد

تولید امارات می‌تواند به‌فشار نزولی بر قیمت‌ها منجر شده و درآمدهای نفتی ایران را در شرایط محدودیت‌های تحریمی بیش از پیش تحت فشار قرار دهد.

در عین‌حال این‌تحول فرصت‌هایی نیز ایجاد می‌کند. افزایش نقش چین در تنظیم بازار و گرایش به‌قاردادهای دوجانبه خارج از چارچوب‌های سنتی می‌تواند به‌نفع ایران باشد به‌خصوص اگر تهران بتواند در چارچوب ترتیباتی مشابه فروش نفت خود را با ارزهای غیردلاری گسترش دهد. تضعیف نسبی نظام پتrodلار و حرکت به‌سمت استفاده از ارزهایی مانند یوان همسو با منافع ایران برای دوزدن محدودیت‌های مالی بین‌المللی است.

در این‌زمینه هم‌راستایی بالقوه با ابتکاراتی مانند بریکس می‌تواند فضای مانور اقتصادی ایران را افزایش دهد.

با این‌حال بُعد ژئوپلیتیکی این‌تحول برای ایران حتی مهم‌تر است. افزایش تولید و صادرات امارات در صورت ثبات مسیرهای انرژی در تنگ‌هرمز می‌تواند جایگاه این کشور را به‌عنوان تامین‌کننده قابل‌اتکاتر برای بازارهای آسیایی تقویت کند و به‌تدریج سهم ایران از بازار بالقوه شرق آسیا را محدودتر کند. این موضوع به‌ویژه در شرایطی اهمیت دارد که ایران به‌دلیل محدودیت‌های خارجی امکان بهره‌برداری کامل از ظرفیت‌های صادراتی خود را ندارد. در چنین فضایی رقابت ژئواکونومیک در خلیج فارس تشدید شده و وزن کشورهای مانند امارات در معادلات انرژی منطقه افزایش می‌یابد.

در مقابل اگر بی‌ثباتی در مسیرهای کشتیرانی ادامه یابد اهمیت ژئوپلیتیکی ایران به‌عنوان بازیگری کلیدی در امنیت خلیج فارس افزایش پیدا می‌کند. این وضعیت می‌تواند اهرم چانه‌زنی ایران را در تعامل با قدرت‌های آسیایی تقویت کرده مشروط بر آنکه تهران بتواند این موقعیت را به‌یک مزیت اقتصادی تبدیل کند و نه صرفاً یک‌اهرم سیاسی در همین رابطه است که می‌توان گفت خروج امارات از اوپک برای ایران یک‌مشمیر دو لبه است زیرا از یک‌سو تهدیدی برای قیمت و سهم بازار و از سوی دیگر فرصتی برای بازتعریف جایگاه در حال تغییر انرژی و مالی جهان است. در نتیجه بهره‌برداری از این فرصت مستلزم دیپلماسی فعال انرژی تنوع‌بخشی به‌بازارهای مالی و افزایش انتطاف در سیاستگذاری خارجی است.

چه کنشوری و چه ابزاری؟

در این چارچوب سیاست صنعتی نه با دستور برنامه‌ریزان مرکزی موفق می‌شود و نه با ایمان کور به‌بازار. تجربه چین نشان می‌دهد بهترین نتایج زمانی حاصل شد که رقابت بازار برای انضباطبخشی به‌نگاه‌ها و جابه‌جایی منابع حفظ شد. در سال ۱۹۹۳ حدود ۹۰ درصد قیمت‌های مرتبط با تولید صنعتی در چین توسط تیرهای بازار تعیین می‌شد و نه دولت. کره جنوبی نیز در کنار حمایت از صنایع سنگین در آموزش، زیرساخت، انتقال فناوری، رقابت و نوآوری سرمایه‌گذاری کرد.

چه کنشوری و چه ابزاری؟

گزارش بانک جهانی سه‌معیار اصلی برای انتخاب نوع سیاست صنعتی معرفی می‌کند: اندازه بازار داخلی، ظرفیت تکنوکراتیک دولت و فضای مالی برای آزمون، خطا و تحمل هزینه‌ها. براساس این ویژگی‌ها دولت‌ها باید از میان ۱۵۸ مختلف انتخاب کنند؛ از شهرک‌های صنعتی و برنامه‌های آموزشی گرفته تا تعرفه واردات، یارانه تولید و کاهش رقابتی ارزش پول

اما همه ابزارها برای همه کشورهای مناسب نیستند. بانک جهانی تاکید می‌کند که سیاست صنعتی باید در جعبه‌ابزار همه کشورها باشد اما هر ابزاری نباید در هر شرایطی استفاده شود. برای نمونه مداخله‌های اقتصاد کلان مانند نرخ ارز دوگانه توصیه نمی‌شود زیرا کمک چندانی نمی‌کند و می‌تواند فساد را تشدید کند.

چه کنشوری و چه ابزاری؟

آنها به‌خبرگزاری رویترز گفتند که اختلافات فنی پس از حملات در ابتدا مانع این‌انتقال شد اما یکی از آنها توانست بعداً از طریق بانکی دیگر در امارات وجه موردنظر را جابه‌جا کند.

به گفته مشاوران مالی و حقوقی ده‌ها سرمایه‌گذار ثروتمند آسیایی نیز با در حال بررسی انتقال دارایی‌های خود هستند یا اقداماتی مشابه انجام داده‌اند. تشدید تنش‌ها و سایه جنگ آمریکا و رژیم صهیونیستی علیه ایران تصویر باثبات امارات را مخدوش کرده و سرمایه‌گذاران را نگران ساخته است.

در سال‌های اخیر دوبی به‌دلیل مزایای مالیاتی و سیاست‌های جذاب به‌عقب‌ثروت برای کارآفرینان آسیایی به‌ویژه چینی‌ها تبدیل شده بود. دارایی‌های بخش بانکی و مالی امارات به‌بیش از ۴۲/۵ تریلیون درهم (۸/۱ تریلیون دلار) رسیده است.

با این‌حال وکلای مدیریت ثروت در سنگاپور می‌گویند شمار زیادی از مشتریان دوبی محور آنها که هر یک به‌طور میانگین ۵۰ میلیون دلار دارایی دارند دربی انتقال فوری سرمایه هستند.

روایت واگرایی امنیتی میان واشنگتن و برلین

نیروهای آمریکایی از آلمان خارج می‌شوند

شدهزار نفر از ۳۶ هزار و ۴۰۰ تیروی خود در آلمان را کاهش دهد و تعرفه‌هایی بر خودروها و کامیون‌های وارداتی از اتحادیه اروپا اعمال اقدامی که بیشترین ضربه را به‌آلمان وارد خواهد کرد. دونالد ترامپ، رییس‌جمهور آمریکا هم در کنفرانس مطبوعاتی کاخ سفید در پاسخ به‌این سوال که آیا پس از امضای یک‌فرمان اجرایی خروج نیروهای آمریکایی از اسپانیا و ایتالیا را در نظر دارد، گفت: «احتمالاً همینطور است.»

یک مقام ارشد وزارت دفاع ایالات متحده هم عصر جمعه گفت که خروج از آلمان تعدد نیروهای آمریکایی در اروپا را به‌سطح قبل از سال ۲۰۲۳ و پیش از حمله روسیه به‌اوکراین که باعث افزایش نیروهای آمریکایی در زمان ریاست جمهوری جو بایدن شد کاهش می‌دهد.

شبکه را در موقعیتی شکننده قرار می‌دهد. کاهش ظرفیتی که اگرچه نمی‌تواند کشور را در معرض خاموشی مطلق قرار دهد اما می‌تواند مسوولان و مدیران شبکه انرژی کشور را ناچار به گرفتن تصمیماتی سخت کند.

ناترازی انرژی سبب شده صنعت برق ایران قادر نباشد چیزی نزدیک به یک‌پنجم نیاز بازار داخلی را تامین کند. براساس گزارش وزارت نیرو میزان رشد سالانه تقاضای برق در کشور بین ۵ تا۶درصد است اما میزان رشد ظرفیت نیروگاهی به‌زمت به ۳ تا۴درصد در سال می‌رسد و عقب‌ماندگی ملوم تولید از تقاضا سبب شده میزان کسری برق کشور به ۳۰ تا۲۵هزارمگاوات برسد.

عباس علی‌آبادی در ابتدای شروع به کار دولت مسعود پزشکیان اعلام کرده بود که تا پایان این دولت ۴۰هزارمگاوات به‌ظرفیت تولید برق کشور افزوده می‌شود که ۱۰هزارتای آنها مربوط به‌تجدیدپذیرها خواهد بود. حالا حدود ۲۱ماه از شروع فعالیت این‌دولت سپری می‌شود اما ظرفیت‌های جدید نیروگاه‌های ایجاد شده کمتر از ۵هزارمگاوات بوده است. البته عباس علی‌آبادی، وزیر نیرو امیدوار به‌حل این‌بحران توسط خودش بودو در ابتدای شروع به کار دولت مسعود پزشکیان اعلام کرده بود که تا پایان این دولت ۴۰هزارمگاوات به‌ظرفیت تولید برق کشور افزوده می‌شود که ۱۰هزارمگاوات آنها مربوط به‌تجدیدپذیرها خواهد بود. حالا حدود ۲۱ماه از شروع فعالیت این‌دولت سپری می‌شود اما ظرفیت‌های جدید نیروگاه‌های ایجاد شده کمتر از ۵هزارمگاوات بوده است.

گزارش‌های رسمی نشان می‌دهد که یکی از دلایل اصلی تقاضای رییس‌جمهور از مردم برای مدیریت مصرف را آسیب وارده به‌پارس جنوبی و کاهش ظرفیت تولید گاز است. از آنجایی که بخش عمده‌ای از نیروگاه‌های کشور از گاز استفاده می‌کنند مصرف بالا در این‌حوزه تأمین گاز کشور را نیز ممکن است با چالش مواجه کند. واقعیت آن است که صنعت برق ایران سال‌هاست با یک‌کسری ساختاری عمیق دست‌وپنجه نرم می‌کند؛ کسری‌ای که نه محصول یکسال است و نه نتیجه عملکرد یکدولت خاص. این‌بحران حاصل انباشت سیاست‌های ناتمام، قیمتگذاری دستوری، سسر کوب تعرفه‌ها و تعویق زمزم سرمایه‌گذاری است. در چنین ساختاری هر افزایش ظرفیت تولید پیش از آنکه به‌تامدل شبکه منجر شود به‌واسطه رشد تقاضا و فرسودگی زیرساخت‌ها بلعیده می‌شود. مسعود پزشکیان، رییس‌جمهور با اشاره به‌کسری حدود ۲۵هزار مگاواتی برق در ابتدای فعالیت‌دولت تلاش کرده توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر را نشانه‌ای از تغییر مسیر معرفی کند اما فعالان صنعت برق حمایت‌دولت از این‌صنعت را همچنان ناکافی می‌دانند.

صالحی فعال صنعت برق دراینباره می‌گوید: باوجود رشد قیمت خرید تضمینی برق همچنان فاصله معناداری بین قیمت تمام‌شده و قیمت فروش برق وجود دارد. همین مساله باعث عقب‌ماندگی قیمت‌ها در صنعت برق از تورم حاکم بر کشور شده است.

افت چندهزار مگاواتی از ظرفیت عملیاتی نیروگاه‌ها به‌واسطه تهاجم دشمن پایداری

«جهان صنعت» وضعیت سازندگان تجهیزات نفت را بررسی کرد

تولید زیر رگبار تحریم‌ها

شبکه‌های متشکل از چندصندرشکرت خصوصی و نیمه‌خصوصی فعال در حوزه طراحی مهندسی، ساخت تجهیزات دوار، ابزار دقیق، تجهیزات فرآیندی، خطوط انتقال و تجهیزات پالایشگاهی بوده است.

این شرکت‌ها امروز بخش مهمی از نیازهای صنعت نفت را در حوزه‌هایی مانند شیرآلات فشارقوی، مبدل‌های حرارتی، پمپ‌های صنعتی، تجهیزات سرچاهی، مخازن تحت فشار، تجهیزات حفاری، سازه‌های پالایشگاهی و بخشی از توربین‌ها و کمپرسورها تامین می‌کنند.

نقش این‌ظرفیت صنعتی به‌ویژه در پروژه‌هایی مانند توسعه فازهای پارس جنوبی، خطوط انتقال گاز سراسری و طرح‌های پالایشگاهی و پتروشیمی برجسته بوده است.

با این‌حال همچنان حدود ۱۶۵ تا۲۰۴درصد تجهیزات صنعت نفت وابسته به‌واردات باقی مانده است. این وابستگی عمدتاً به‌تجهیزات پیشرفته ابزار دقیق، سامانه‌های کنترل، برخی کمپر سوره‌های خاص، توربین‌های سنگین، فناوری‌های فرآیندی پیچیده و کاتالیست‌های پتروشیمی مربوط می‌شود. حوزه‌هایی که انتقال فناوری در آنها تحت تأثیر مستقیم تحریرها قرار دارد.

در سال‌های تحریم صنعت نفت ایران برای کاهش این وابستگی مسیر مهندسی معکوس را دنبال کرده است. تولید داخلی برخی قطعات حساس توربین‌ها، پمپ‌های فرآیندی، شیرهای صنعتی خاص و تجهیزات پالایشگاهی

باب‌المندوب روزانه مسیر عبور چندمیلیون‌بشکه نفت و فرآورده‌های نفتی است و هرگونه نااطمینانی در این‌ریدور اثر مستقیم بر هزینه حمل انرژی دارد. تجربه سال‌های گذشته نیز نشان داده بازار نفت نسبت‌به تهدید مسیرهای انتقال واکنش سریع‌تری نسبت‌به تهدید تولید نشان می‌دهد.

عبور نفتکش‌ها نیز می‌تواند باعث افزایش نوسان قیمت نفت شود.

این وضعیت برای ایران یک پارادوکس اقتصادی ایجاد کرده؛ از افزایش ریسک مسیرهای انتقال انرژی که قیمت نفت را بالا می‌برند گرفته تا محدودیت صادرات که اجازه بهره‌برداری کامل از این افزایش قیمت

کارشناسان براین باورند که این وضعیت باعث شده که اثر واقعی افزایش قیمت جهانی نفت در افزایش درآمد صادراتی بلکه در افزایش هزینه اجرای پروژه‌های صنعتی و انرژی ظاهر شود.

■ **سازندگان تجهیزات نفت زیر فشار**
صنعت ساخت تجهیزات نفت، گاز و پتروشیمی طی دوده‌ه گذشته به یکی از مهم‌ترین محورهای داخلی‌سازی فناوری در کشور تبدیل شده است. گزارش‌های رسمی نشان می‌دهد سهم ساخت داخل تجهیزات نفتی از حدود ۲۰درصد در ابتدای دهه ۸۰ به‌پیش از ۸۰درصد در سال‌های اخیر رسیده است. این رشد نتیجه شکل‌گیری

پیش‌بینی رییس فدراسیون صادرات انرژی و صنایع وابسته ایران

ناترازی برق امسال بیشتر می‌شود

بازار- رییس فدراسیون صادرات انرژی و صنایع وابسته ایران گفت که در صورتی که فعالیت صنایع به‌حالت قبل بازگردد ناترازی برق از ۲۰هزارمگاوات فراتر می‌رود.

حمیدرضا صالحی بیان اینکه صنایع یکسوم برق کشور معادل ۱۸الی ۲۰هزارمگاوات از برق کشور را مصرف می‌کنند، توضیح داد: بدون شک ناترازی برق تاحد زیادی به‌این بخش و نحوه فعالیت‌ها آنها بستگی دارد. ضمن اینکه برخلاف تمام وعده‌های داده‌شده دولت چهاردهم نتوانسته انگیزه‌های لازم برای افزایش سرمایه‌گذاری در این صنعت و رشد ظرفیت نیروگاهی ایجاد کند.

به‌گفته‌ها، لواحتمال افزایش ناترازی به‌بیش از ۲۰هزارمگاوات بدون در نظر گرفتن احتمال وقوع پدیده آل نینو در کشور است چراکه احتمال گرمای شدید هوا در امسال و نگرانی نسبت‌به تأمین برق آن موجب شده که شخص رییس‌جمهور هم از همین حالا از مردم بخواهد در مصرف خود مدیریت کنند. او می‌گوید: سختگویی دولت هم سه‌روز پیش از آغاز پویش صرفه‌جویی در مصرف انرژی خبر داده است. هم‌زمان با این اظهارنظرها رجبی‌مشهدی، معاون وزیر نیرو هم از بسته‌های تشویقی مدیریت مصرف برای گذر از یک مصرف تابستان رونمایی کرده است.

■ **«جهان صنعت»** - به‌دنبال فلج شدن بخشی از تولید در بسیاری از پتروشیمی در ماهشهر و عسولویه دربی حملات آمریکا حالا تشدید کنترل‌های دریایی واشنگتن بر مسیرهای صادرات انرژی ایران و طرح سنساریوهای جدید برای محدودسازی جریان نفت زنجیره پایین‌دستی صنعت نفت و پتروشیمی را بیش از پیش در تنگنا قرار داده است؛ شرایطی که به کاهش منابع پروژه‌های، دشوارتر شدن تأمین تجهیزات راهبردی و افزایش ریسک سرمایه‌گذاری در طرح‌های انرژی منجر شده و چشم‌انداز تولید داخل را نگران‌کننده‌تر از قبل کرده است.

با تشدید تحریم‌ها و محاصره دریایی وضعیت صنایع پایین‌دستی نفت در هاله‌ای از ابهام قرار گرفته است. هرچند رییس انجمن سازندگان تجهیزات صنعت نفت ایران امیدوارانه می‌گوید که ظرفیت ساخت داخل همچنان می‌تواند بخشی از این فشار را خنثی کند و مسیر اجرای پروژه‌ها را زنده نگه دارد اما بسیاری از تولیدکننده‌های کوچک از شرایط مهم ادامه تولید به‌دلیل کمبود مواد اولیه خبر می‌دهند.

در ماه‌های اخیر نشانه‌های روشنی از انتقال فشار تحریم‌ها از سطح صادرات نفت خام به‌لایه‌های صنعتی پایین‌دست دیده می‌شود؛ جایی که شرکت‌های سازنده تجهیزات نفتی با محدودیت تأمین مالی، دشواری واردات قطعات خاص، افزایش هزینه تولید و تأخیر در قراردادهای مواجه شدند؛ وضعیتی که هم‌زمان با تشدید نااطمینانی در بازار جهانی نفت ریسک توسعه پروژه‌های انرژی را افزایش داده است.

■ **چشم‌اندازی که روشن نیست**

تحولات اخیر در حوزه امنیت انرژی منطقه نشان می‌دهد فشار بر صادرات نفت ایران وارد مرحله‌ای فراتر از تحریم‌های سنتی شده است. تمرکز آمریکا بر کنترل مسیرهای دریایی انتقال انرژی به‌ویژه پس از تجربه فشار بر تنگه هرمز اکنون درحال گسترش به‌لگوگاه‌های دیگر مانند باب‌المندوب است؛ مسیری که یکی از شریان‌های اصلی انتقال نفت خاورمیانه به‌اروپا و بخشی از بازارهای جهانی محسوب می‌شود. فریدون برکشلی، کارشناس انرژی با اشاره به این سناریو تأکید می‌کند که انتقال فشار از هرمز به‌باب‌المندوب می‌تواند به‌معنی ورود بازار نفت به‌مرحله‌ای تازه از رقابت ژئوپولیتیکی بر سر کنترل مسیر باشد و نه صرفاً کنترل عرضه. به‌گفته‌ها، چنین تغییری به‌معنی کاهش فوری صادرات نبوده بلکه ابتدا هزینه حمل، بیمه و نقل و انتقال مالی را افزایش می‌دهد. متغیرهایی که در نهایت به‌شکل پریموم ریسک در قیمت نفت ظاهر می‌شوند.

گزارش ۲

فرزین سوادکوهی در یادداشتی در نفت خبر نوشت: در میانه جنگی که برای ایران هزینه‌ساز و برای منطقه ویرانگر بوده یک‌پازیرگی بیرونی بی‌سروصدا درحال بهره‌برداری حداکثری است. روسیه، کشوری که در ظاهر از تهران حمایت سیاسی می‌کند اما در عمل یکی از بزرگ‌ترین برندگان اقتصادی و ژئوپولیتیکی این‌بحران است.

جنگ اخیر میان ایران، آمریکا و اسرائیل تنها یک‌درگیری نظامی نبوده بلکه این‌بحران به‌مسعرع به‌یکی از بزرگ‌ترین شوک‌های انرژی در تاریخ معاصر تبدیل شده است. اختلاف در تنگه هرمز که مسیر عبور حدود یک‌پنجم نفت جهان است بازارهای جهانی را به‌هم ریخته، قیمت‌ها را جهش داده و رقابت برای منابع انرژی را به‌مرحله‌ای بی‌سابقه رسانده است. در چنین شرایطی هر کشوری که بتواند نفت و گاز بیشتری به‌بازار عرضه کند عملاً در موقعیت برنده قرار می‌گیرد و این دقیقاً همان نقطه‌ای است که روسیه وارد بازی می‌شود.

برای مسکو این جنگ نه یک‌بحران بلکه یک‌فرصت طلایی است. گمانه زنی‌ها و برآوردها نشان می‌دهد که تنها درسال جاری درآمد‌های نفت و گاز روسیه می‌تواند ده‌ها تا حتی صد‌ه میلیارد دلار نسبت‌به حالت عادی افزایش پیدا کند. این یعنی جنگی که برای ایران با فشار اقتصادی، محدودیت صادرات و حتی تهدید زیرساخت‌های انرژی همراه بوده برای روسیه تبدیل به یک موتور درآمدزایی شده است. در واقع هر بشکه نفتی که ایران نتواند صادر کند به‌طور غیرمستقیم می‌تواند به‌سود روسیه تمام شود. قصه سری ماجرا اما فقط به‌قیمت‌ها ختم نمی‌شود. قصه سری درازتر دارد. بازار انرژی یک‌بازی سداه عرضه‌و تقاضا نبوده

با این‌حال بسیاری از فعالان صنعتی معتقدند شکاف میان ظرفیت بالقوه ساخت داخل و واقعیت‌های اجرایی پروژه‌ها درحال افزایش است. آنها روایت می‌کنند که به‌دلیل محدودیت منابع مالی، دشواری نقل و انتقال ارزی و کاهش سفارش پروژه‌های فشار سنگینی بر روی صنعت پایین دست نفت وجود دارد. به‌همین دلیل هرچند روایت رسمی از افزایش توان داخلی سخن می‌گوید اما نشانه‌های میدانی از تنگ‌تر شدن فضای فعالیت سازندگان تجهیزات حکایت دارد.

■ **جایی برای تاب‌آوری صنعتی**

تشدید تحریم‌های دریایی و مالی علیه صنعت انرژی ایران باعث شده سیاستگذاری در حوزه تجهیزات نفتی به یکی از اولویت‌های مهم دولت تبدیل شود. در شرایطی که مسیرهای صادراتی با محدودیت مواجه و انتقال فناوری نیز دشوارتر از گذشته شده ادامه پروژه‌های انرژی بیش از هر زمان دیگری به‌توان داخلی وابسته شده است.

فعالان صنعت نفت معتقدند که دولت پزشکیان در چنین شرایطی با یک انتخاب راهبردی مواجه است. مسیر نخست تقویت سیاست تاب‌آوری صنعتی از طریق حمایت هدفمند از سازندگان داخلی، اصلاح مدل‌های قراردادی، تسریع پرداخت مطالبات پیمانکاران و توسعه مشارکت بخش خصوصی در پروژه‌های انرژی است که به‌گفته آنها این مسیر می‌تواند در کوتاه‌مدت وابستگی صنعت نفت به‌واردات تجهیزات را کاهش دهد و ظرفیت داخلی را فعال نگه دارد.

مسیر دوم تلاش برای کاهش فشارهای خارجی از طریق بازتعریف تعاملات اقتصادی و انرژی با بازیگران منطقه‌ای و جهانی بوده؛ رویکردی که می‌تواند دسترسی صنعت نفت به فناوری و سرمایه را تسهیل کند اما تحقق آن وابسته به‌متغیرهای سیاسی گسترده‌تر است. باید توجه داشت که با تشدید سناریوهای

با این‌حال احسان تقفنی، رییس انجمن سازندگان تجهیزات صنعت نفت ایران امیدوار است که شرایط بهبود پیدا کند. او می‌گوید که تلاش‌هایی در این راستا انجام شده و با وزارت نفت در حال تدوین نظام‌نامه‌ای جدید برای تسهیل همکاری با بخش خصوصی هستند؛ اقدامی که به‌گفته‌ها او می‌تواند مسیر حضور گسترده‌تر سازندگان داخلی در پروژه‌ها را هموار کند. او تأکید می‌کند که از انجام که سهم ساخت داخل طی سال‌های گذشته از حدود ۲۰درصد به‌بیش از ۸۰درصد افزایش یافته و در نتیجه این تجربه بخش خصوصی توان پاسخگویی به نیازهای صنعت نفت را دارد.

دودوزه بازی روسیه در جنگ اخیر ایران و آمریکا

خرس سرخ شریک یا شکارچی؟

بیشتر شبیه یک‌استراتژی حساب شده است. روسیه به‌خوبی می‌داند که ورود مستقیم به‌جنگ می‌تواند آن را درگیر یک‌باتلاق جدید کند آن‌هم در شرایطی که هنوز درگیر جنگ اوکراین است. بنابراین بهترین گزینه برای کرملین این است که از دور بازی را مدیریت کند یعنی نه آنقدر نزدیک که هزینه بدهد و نه آنقدر دور که از سود محروم شود.

یکی دیگر از پیامدهای مهم این جنگ برای روسیه تغییر تمرکز غرب است. ایالات متحده که پیش از این بخش عمده‌ای از منابع و توجه خود را بر جنگ اوکراین متمرکز کرده بود اکنون ناچار است درگیر یک‌بحران جدید در خاورمیانه شود. این پراکندگی تمرکز عملاً فشار بر روسیه را کاهش می‌دهد و به‌آن فرصت می‌دهد در سایر جبهه‌ها با دست بازتری عمل کند.

در همین حال افزایش قیمت انرژی به‌تقویت اقتصاد روسیه نیز کمک می‌کند. اقتصادی که تحت فشار تحریم‌های غرب قرار داشت اکنون با افزایش درآمدهای نفتی نفس تازه‌ای گرفته است. این درآمدها نه تنها کسری کشور را جبران کرده بلکه امکان ادامه هزینه‌های نظامی و حفظ ثبات داخلی را نیز فراهم می‌کند. به‌عبارت دیگر جنگی که قرار بود یکی از متحدان روسیه را تضعیف کند در عمل به‌تقویت خود روسیه انجامیده است اما شاید مهم‌ترین نکته تقاضی است که در رفتار روسیه دیده می‌شود. از یکسو مسکو خود را در کنار ایران نشان می‌دهد و از مواضع آن دفاع می‌کند. از سوی دیگر عملاً از شرایطی

خبر

برنامه‌ریزی اروندان برای تقویت روند تولید در سال ۱۴۰۵

«جهان صنعت»- در نشست تولید شرکت نفت و گاز اروندان برنامه‌های این شرکت برای حفظ و پایداری تولید، تسریع پروژه‌های عملیاتی و تقویت زیرساخت‌ها در سال ۱۴۰۵ مورد بررسی قرار گرفت

مدیرعامل بر آمادگی کامل واحدها برای تحقق اهداف تولیدی تأکید کرد. جلسه تولید با حضور مهندس حمید دریس مدیرعامل اروندان و مدیران و روسای این شرکت برگزار شد. حمید دریس در این نشست با تأکید بر ضرورت پیشبرد پروژه‌های تولیدی برای تحقق کامل تولیدات شرکت خواستار تسریع در آغاز عملیات اورهال یکی از واحدهای بهره‌برداری شد و بر تأمین فوری قطعات و تجهیزات موردنیاز جهت اتمام این عملیات حتی زودتر از برنامه زمان‌بندی شده تأکید کردوی با اشاره به شرایط خوب تولید فعلی و اهمیت پایداری آن در شرایط حساس و پیچیده کنونی بر ضرورت توجه ویژه به مسائل رفاهی و نیروهای و مزایای کارکنان در تمامی رسته‌ها از جمله رسمی، پیمانکاری، حجمی و نیروهای روزمزد تأکید کرد و گفته حمایت از کارکنان یکی از مهم‌ترین عوامل استمرار تولید است.

مدیرعامل شرکت نفت و گاز اروندان تقویت ساختارهای ایمنی را از اولویت‌های اصلی دانست و بر تقویت ایستگاه‌های آتش نشانی و افزایش ضریب ایمنی در تمامی مناطق عملیاتی تأکید کرد.

دریس ضمن قدردانی از تلاش تمامی کارکنان در شرایط دشوار و پرمسوولیت کنونی بر لزوم هم‌افزایی، جدیت و تلاش مضاعف برای حفظ پایداری تولید و پیشبرد اهداف کلان صنعت نفت تأکید کرد. بررسی وضعیت برخی چاهها و برنامه‌ریزی برای اطمینان از پایداری و افزایش تولید نیز از دیگر محورهای این جلسه بود. در این نشست مدیران و روسا واحدهای مختلف عملیاتی به‌صورت حضوری و ویدئوکنفرانسی به‌ارائه گزارش از روند تولید وضعیت پروژه‌ها و برنامه‌های پیش‌رو پرداختند.

پیام مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس ایران به‌مناسبت «روز جهانی کارگر»

«جهان صنعت»- سیم‌مصطفی فیض، مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس ایران در پیامی به‌مناسبت «روز جهانی کارگر» نوشت که در هنگامه‌ای که میهن عزیزمان روزهای دشوار و موشک و آتش و التهاب درد و غم را از سر می‌گذراند بیش از همیشه شأن و جایگاه راهبردی نیروی انسانی که همانا سرمایه‌های مانا و گران‌سنگ صنعت و معدن هستند رخ می‌نماید؛ انسان‌های شریفی که با از خودگذشتگی، شرافت و تعهد چراغ تولید و توسعه را فروزان و پایدار نگاه داشتند.

در این میان نقش مدیریت صرفاً هدایت امور اجرایی و عملیات نیست بلکه انجام رسالتی است در راستای صیانت از کرامت انسانی، ارتقای ایمنی و فراهم‌سازی بستر رشد و بالندگی حرفه‌ای و تحکیم همدلی و انسجام درون سازمانی. من به‌عنوان همکار شما عزیزان خود را نسبت‌به این مسوولیت متعهد می‌دانم و ضمن پاسداشت «روز جهانی کارگر» از تلاش و غیرت همه مردان و زنان ساحت صنعت، معدن و تولید به‌ویژه کارگران خانواده بزرگ و نامدار شرکت ملی صنایع مس ایران با مهر و ادب قدردانی می‌کنم.

اجرای همزمان ۴ واحد تصفیه‌خانه فاضلاب در تهران

■ **باشگاه خبرنگاران جوان** - مهندسی و توسعه شرکت فاضلاب تهران گفت که برای نخستین بار اجرای همزمان چهار واحد تصفیه‌خانه فاضلاب در دستور کار گرفته است. شم‌آبادی در گفت‌وگو با خبرنگار اقتصادی باشگاه خبرنگاران جوان گفت: این چهار تصفیه‌خانه شامل فازهای ۷ و ۷ تصفیه‌خانه جنوب باپوشش حدود یک میلیون و ۲۰۰ هزار نفر، تصفیه‌خانه جنوب غربی تهران با پوشش ۵۰ هزار نفر، تصفیه‌خانه شهرک قدس با پوشش ۲۰۰ هزار نفر و تصفیه‌خانه خرگوش دره با پوشش ۱۵۰ هزار نفر است.

شم‌آبادی افزود: مجموع جمعیتی که این تصفیه‌خانه‌ها تحت پوشش قرار می‌دهند حدود ۷۲ میلیون نفر خواهد بود و طبق برنامه دوصفیه‌خانه نخست امسال و دوصفیه‌خانه دیگر طی سه‌سال آینده به‌بهره‌برداری می‌رسند.

او در پایان خاطرنشان کرد: اجرای این پروژه‌ها علاوه بر بهبود خدمات دفع بهداشتی فاضلاب به‌باز چرخانی آب و کاهش بخشی از مشکلات کم‌آبی تهران نیز کمک خواهد کرد.

نفتکش‌ها به‌حمل نفت خام روی آوردند

■ **اوپل پرایس** - جنگ تحمیلی علیه ایران و بسته‌بون تنگه هرمز تغییر عمده‌ای را در بازار نفتکش‌ها تسریع کرده به‌طوری که نفتکش‌های کوچک‌تر حامل سوخت

به‌حامل‌های نفت خام تبدیل شدند. براساس داده‌های پلنفرمدربانگ کشتی «سیگنال اوشن» که توسط بلومبرگ گردآوری شده از ابتدای سال جاری تاکنون ۸ نفتکش پاک موسوم به LR۲ که سوخت‌هایی مانند دیزل و بنزین حمل می‌کردند به‌نفتکش‌های کتیف تبدیل شده و حمل نفت خام را آغاز کردند؛ این پدیده موضوع جدیدی نیست اما بحران در خاورمیانه تغییر کسب‌وکار از نفتکش‌های پاک به کتیف را تسریع کرده زیرا حمل نفت خام سودآورتر شده است. برای مقایسه طبق داده‌ها در کل سال ۲۰۲۵ در مجموع ۴۹ نفتکش از تجارت پاک به‌تجارت کتیف روی آوردند. نفتکش‌های LR۲ از نظر ظرفیت مشابه نفتکش‌های افراماکس هستند که هر کدام می‌توانند ۸۰۰ هزار بشکه نفت خام حمل کنند. طبق داده‌های «سیگنال اوشن» نزدیک به ۳۰۰ نفتکش LR۲ از تجارت خام نفت می‌کنند که این تعداد ۶درصد از کل ناوگان نفتکش‌های جهان را تشکیل می‌دهد. سهم نفتکش‌های کتیف در دسامبر سال گذشته که اوپک عرضه را افزایش داد و نفت خام در مخازن شناور به‌میزان قابل‌توجهی افزایش یافت از ۵درصد فراتر رفت؛ روندی که به‌طور ناگهانی به‌دلیل تجاوز آمریکایی صهیونی به‌ایران متوقف شد. سهم ۶۶درصدی نفتکش‌های کتیف از کل ناوگان کتیف بالاترین میزان در داده‌های «سیگنال اوشن» از سال ۲۰۱۹ به‌این طرف است.

سفرهای طولانی‌تر نیاز به‌نفت خام در آب و قیمت‌های بالای که خریداران حاضر به‌پرداخت برای محموله‌های فیزیکی نفت خام هستند همگی در تسریع این تغییر نقش داشتند

هدفگذاری ۷ هزار مگاواتی تولید برق

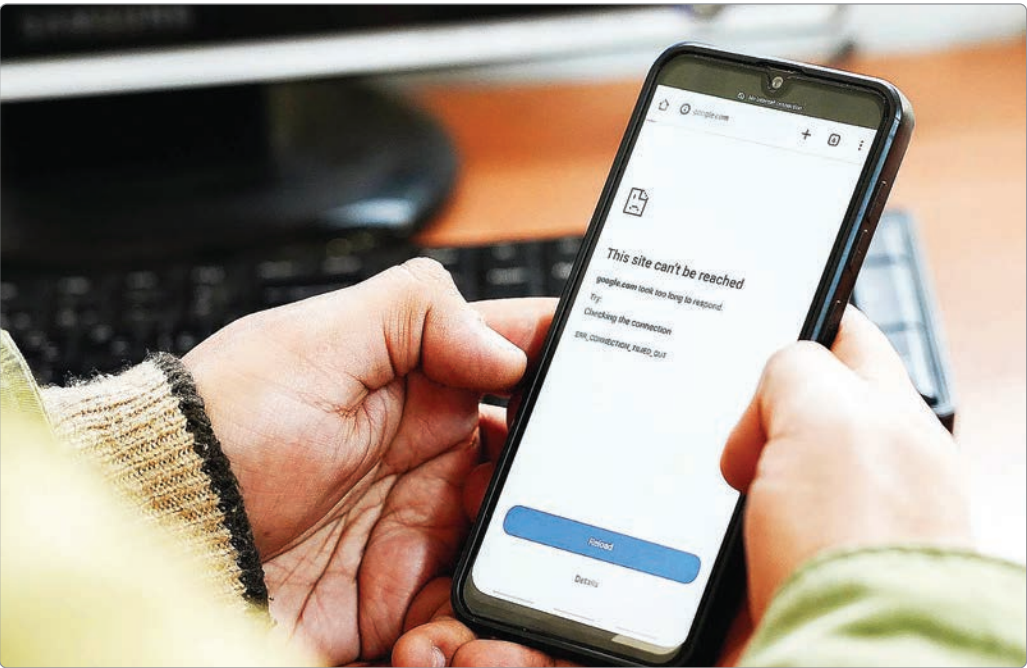
■ **پاون** - معاون وزیر نیرو از هدفگذاری برای افزایش ظرفیت نیروگاه‌های تجدیدپذیر کشور تا ۷ هزارمگاوات خبر داد و تأکید کرد که توسعه انرژی خورشیدی به‌کاهش ناترازی برق در ساعات روز کمک می‌کند.

به‌گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت نیرو، محسن طرزطلب در سفر به‌استان خراسان رضوی با اشاره به‌وضعیت ظرفیت نیروگاهی کشور اظهار کرد: ظرفیت کل نیروگاه‌های کشور درحال حاضر نزدیک به ۱۰۰ هزارمگاوات است که از این میزان حدود ۵ هزارمگاوات به‌نیروگاه‌های تجدیدپذیر اختصاص داردوی افزود: برنامه‌ریزی شده تا تابستان پیش‌رو ظرفیت نیروگاه‌های تجدیدپذیر به ۷ هزارمگاوات افزایش یابد و سهم این بخش در سبد برق کشور از کمتر از یک‌درصد به‌بیش از ۷درصد برسد.

طرزطلب با اشاره به‌چالش ناترازی برق در کشور تصریح کرد: بخش قابل‌توجهی از ناترازی در ساعات روز رخ می‌دهد که توسعه نیروگاه‌های خورشیدی می‌تواند نقش موثری در جبران آن ایفا کند. به‌گفته‌ها، این امر امکان استفاده بهینه از نیروگاه‌های برق‌آبی در ساعات شب را نیز فراهم می‌کند. دریس سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق در ادامه داد: با توجه به‌محدودیت تولید انرژی خورشیدی در طول شب برنامه‌ریزی‌هایی برای استفاده از سامانه‌های خورشیدی مجهز به‌باتری در بخش خانگی انجام شده تا امکان ذخیره‌سازی انرژی و استفاده از آن در ساعات غیرآفتابی نیز فراهم شود وی در پایان با اشاره به‌وجود وضعیت منابع آبی نسبت‌به سال گذشته ابراز امیدواری کرد: با مدیریت مصرف توسط شهروندان و توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر میزان خاموشی‌ها به‌حالت برسد.

«جهان صنعت» پدیده تبعیض اینترنتی در میان کاربران را بررسی کرد

مرز نابرابری

رضا الله باغ - «جهان صنعت»

محدودیت‌هایی نیز باید روشن، دقیق و قابل اتکا باشد و نمی‌تواند به‌صورت کلی و نامشخص توجیه‌گر یک محدودسازی گسترده باشد.

تبعیض اینترنتی؛ نقض آزادی اطلاعات

نوروزی بیان کرد: در کنار این موضوع، بحث دیگر «تبعیض اینترنتی» است یعنی محروم‌سازی عمومی از اینترنت پرسرعت در حالی که دسترسی آن برای گروهی خاص فراهم می‌شود. از منظر حقوق شهروندی و حقوق بشر، ایجاد امتیاز ویژه و دسترسی متفاوت برای افراد بدون مبنای قانونی روشن، محل تردید جدی است. آنچه اخیرا با عنوان «اینترنت پرو» مطرح شده، به نظر می‌رسد فاقد مبنای قانونی مشخص باشد و معلوم نیست چه مرجع یا سازوکاری اجازه چنین اقداماتی را داده است.

موضوع هزینه‌های سنگین نیز از همین منظر قابل نقد است. پرداخت هزینه برای استفاده از خدمات اینترنتی تا آنجا قابل قبول است اما آنچه به عنوان اینترنت پرو مطرح می‌شود صرفاً هزینه خدمت نیست بلکه به نظر می‌رسد مبلغی براساس قدرت غیرقانونی و نامشروع از مردم گرفته می‌شود، بدون اینکه ضابطه و معیار شفاف و قابل دفاعی برای تعیین این قیمت‌ها وجود داشته باشد.

این شرایط می‌تواند مصداق سوءاستفاده از وضعیت ایجادشده در حوزه ارتباطات باشد، خصوصاً وقتی نظارت مؤثر یا معیارهای روشن برای این خدمات وجود ندارد.

این حقوقدان در پایان اضافه کرد: در نهایت باید گفت اینترنت مانند دسترسی به روزنامه و کاغذ، حق ذاتی مردم برای دسترسی به اطلاعات است. واگذاری اینترنت با امتیاز ویژه به برخی افراد یا سازمان‌ها، در حالی که بخش بزرگی از مردم از دسترسی مناسب محروم هستند، به معنای رفتار تبعیض آمیز است و با اصول و حقوق بنیادین مردم در تضاد قرار می‌گیرد.

در تضاد قرار می‌گیرد

این روزها جامعه در میان هیاهوی اخبار، بیش از هر چیز به دنبال بازگشت به شرایط عادی است؛ از وضعیت معیشت گرفته تا پایان جنگ و دسترسی دوباره به اینترنت. این گزاره‌ها صرفاً توصیف امکانات یک زندگی معمولی است اما بیش از ۶۰ گزوز است که از مردم ایران سلب شده. تبعیضی که درحال حاضر شکل گرفته، بیش از هر چیز نتیجه نبود نظارت کافی و نبود یک برنامه منسجم است. در این میان نگرانی‌ها فقط به تبعیض محدود نمی‌ماند، کسب و کارهای آنلاین نیز در معرض نابودی قرار گرفته‌اند و برآورد خسارت هر لحظه قطعی اینترنت، از توان حساب و کتاب خارج شده است. حال انتظار می‌رود هرچه سریع‌تر به این مطالبه فوری رسیدگی شود. امید است خاموشی اینترنت هرچه زودتر برطرف شود تا «همه» از نعمت اینترنت برخوردار شوند، نه فقط یک گروه خاص.

دسترسی به اخبار و اطلاعات مختلف را فراهم می‌کند اینترنت هم رسانه‌ای است برای انتشار انواع اطلاعات؛ از اخبار سیاسی و ورزشی تا محتوای آموزشی، سرگرمی و موسیقی. بنابراین وقتی دسترسی به اینترنت محدود یا مسدود می‌شود، در واقع با یک نقض آشکار و سریع آزادی بیان و حق دسترسی به اطلاعات مواجه هستیم. از منظر قانون اساسی، این محدودسازی یک ایراد جدی دارد. اول اینکه آزادی انتشار اطلاعات و بیان جزء حقوق اساسی مردم است. اصل بیست و چهارم قانون اساسی به صراحت بر حق آزادی بیان و نشر اطلاعات تأکید می‌کند.

همچنین در چارچوب اصل نهم و به‌ویژه اصل بیست و چهارم، آزادی‌های مردم ملت قابل سلب یا محدودسازی به شکل کلی نیست.

وی افزود: هیچ کس و هیچ مقام و نهادی نمی‌تواند به نام حفظ کشور یا هر عنوان دیگری، آزادی‌های مشروع مردم را به‌طور کلی محدود کند. بنابراین اصل بر این است که چنین محدودیت‌هایی بدون مبنای روشن و در چارچوب قانون انجام نشود. آقایان به بهانه جنگ اینترنت را مسدود کرده‌اند؛ اگر دولت بخواهد محدودیت‌هایی اعمال کند باید در شرایط اضطراری و با سازوکار قانونی پیش‌بینی شده عمل کند یعنی اخذ مصوبه از مجلس. بر اساس قواعد حاکم، مصوبه اعتبار محدودی دارد و برای ادامه، لازم است مجدداً مورد تصویب مجلس قرار گیرد. در نتیجه محدودسازی اینترنت، اگر با چنین روندی همراه نباشد، از نظر حقوقی قابل دفاع نیست و به عنوان یک اقدام خلاف قانون اساسی تلقی می‌شود. علاوه بر این، بهانه‌های مطرح‌شده برای چنین

که سرانجام پای مجلس نیز به این غائله باز شد. محمد معتمدی زاده سخنگوی کمیسیون اصل نود، در خصوص بحث «اینترنت پرو» تبعیض ایجاد شده و دستور رئیس قوه قضاییه برای پیگیری اختصاص سهم کارهای موسوم به «خط سفید» یا «اینترنت پرو»، بیان داشت: جامعه حق دارد نسبت به این قضیه ناراحت باشد. آنچه مردم امروز به آن نیاز دارند، دسترسی به اینترنت پرسرعت است؛ دولت و به‌ویژه وزارت ارتباطات باید پیگیری این موضوع باشند اما امروز با نوعی دوگانگی در این موضوع روبه‌رو هستیم. اینکه در جامعه نوعی دوگانگی ایجاد شود و عدالتی نتوانند از یک‌سری امکانات استفاده کنند به‌ویژه در بحث سهم کارهای سفید که عدالتی نوز چشمی باشند و این مساله به‌عنوان امتیاز ویژه مورد استفاده قرار گیرد قابل قبول نیست. البته گاهی مشاهده می‌کنیم که در برخی جاها نیاز است اما اینکه این موضوع رها شود و افراد بسیاری نتوانند از آن استفاده کنند و در مقابل، مردم به این فضای تبعیض آمیز نگاه کنند و دچار نارضایتی شوند، این مساله جایب است و قطعاً باید توسط مسئولان ذریخت پیگیری شود.

وی در ادامه بیان کرد: مسئولان منام می‌گویند که با قطعی اینترنت مخالفتند و اتصال دوباره آغاز خواهد شد. بیش از ۲۰ روز از فروکش کردن شعله‌های جنگ گذشته است، این‌ها نتوانستند حداقل برای مدتی

اینترنت را وصل کنند؛ این فضا حق مردم است چرا باید عدالتی به آن دسترسی داشته باشند و دیگران محروم بمانند؟ قدرت مقرر پول چقدر است که بتواند همه چیز را بخرد؟ من شخصاً برای سرگرمی و استفاده از موقیعت‌یاب به این فضا نیاز دارم اما طی ۶۰ روز گذشته بدلیل اختلال‌ها، از این نعمت محروم بودم. پلتفرم‌های داخلی نیز بدلیل کیفیت پایین و عدم امنیت کافی، پاسخگوئی نیاز مردم نیستند.

اینترنت ویژه؛ مرز نابرابری

کامیاب نوروزی، حقوقدان در گفتگو با «جهان‌صنعت» گفتگو با «جهان‌صنعت» ضمن تبعیض دانستن اینترنت طبقاتی موسوم به «اینترنت پرو» گفت: اینترنت یک بستر عمومی برای انتشار مشکلات ناشی از قطعی اینترنت که بیش از ۶۰

به طول انجامیده افزود: مشکلات زیادی از بابت این قطعی ایجاد شده؛ از اختلال در موقعیت‌یاب‌ها گرفته تا نابودی کسب و کارهای آنلاین، همگی در نتیجه این اتفاق است. خاهر من یک آنلاین‌شاپ دارم و تنها منبع درآمدش، فروش محصولاتش در فضای مجازی است. در شب عید بدلیل قطعی گسترده اینترنت مجبور شد از فایل پول قرض بگیرد. اکنون که وارد دومین ماه سال شدیم او ناچار شده دستبند طلای خود را بفروشد تا بتواند اینترنت تهیه کرده و کسب و کارش را دوباره احیا کند.

وی در ادامه بیان کرد: مسئولان منام می‌گویند که با قطعی اینترنت مخالفتند و اتصال دوباره آغاز خواهد شد. بیش از ۲۰ روز از فروکش کردن شعله‌های جنگ گذشته است، این‌ها نتوانستند حداقل برای مدتی

کامیاب نوروزی، حقوقدان

روز واقعه میناب از زبان معلم بازماند

توی صف بنزین راه رو باز کردن که من ماشین رو بیرون بیارم، آقای بنزین ماشینش رو به من داد. بچه‌هام و خانوادم دنبالم بودن.»

کمالی خود را به خانه مدیر مدرسه، خانم طاهری رساند. آنجا دیده بود مردم جمع شده و به سر خودشان می‌زنند و گریه می‌کنند. یکی از اولیای دانش آموزان، همسایه مدیر مدرسه بود و با دیدن کمالی او را بغل کرده و داد می‌زد: «خدا رو شکر که زندگای، مریم مسیر رو تا خونه رقتم، پسرمام از ترس می‌لرزیدن و فکر می‌کردن زلزله اومده؛ همه چیز به هم ریخته بود. اونقدر شدت موج انفجار زیاد بود که همه لوازم خونه روی زمین افتاده بود. بچه‌ها رو برداشتم،

تا خونه بیرون رقتیم، همه جامه‌ها بسته بود، مسیر یک راه خاکی داشت، خودمو به پمپ بنزین رسوندم، هنوز نمی‌تونستم مدرسه رو زدن، خبر نداشتم فقط فهمیدم درانگاه و کاراوش رو زدن و می‌گفتن الان جنگ شروع شده و قرار که میناب رو بزین.» کمالی آن لحظات را اینگونه توصیف می‌کند: «اون لحظه خیلی حالم بد شد. اصلاً نمی‌فهمیدم روی زمینم، اونقدر زدم و توی سر خودم زدم که مردم

۳ انفجار و ماشینی که به هوا پرید

انفجار اول ساعت ۱۱ و ۲۲ دقیقه رخ داد. انفجار دوم ۲۵ ثانیه بعد اتفاق افتاد و انفجار سوم زمانی رخ داد که سمانه روبه‌روی درمانگاه رسیده بود و موج انفجار ماشینش را کاملاً به بالا و پایین انداخت و آگزوز ماشینش ترکید.

سمانه کمالی می‌گوید: «فهمیدم چطور مسیر رو تا خونه رقتم، پسرمام از ترس می‌لرزیدن و فکر می‌کردن زلزله اومده؛ همه چیز به هم ریخته بود. اونقدر شدت موج انفجار زیاد بود که همه لوازم خونه روی زمین افتاده بود. بچه‌ها رو برداشتم،

تا خونه بیرون رقتیم، همه جامه‌ها بسته بود، مسیر یک راه خاکی داشت، خودمو به پمپ بنزین رسوندم، هنوز نمی‌تونستم مدرسه رو زدن، خبر نداشتم فقط فهمیدم درانگاه و کاراوش رو زدن و می‌گفتن الان جنگ شروع شده و قرار که میناب رو بزین.» کمالی آن لحظات را اینگونه توصیف می‌کند: «اون لحظه خیلی حالم بد شد. اصلاً نمی‌فهمیدم روی زمینم، اونقدر زدم و توی سر خودم زدم که مردم

همکار همپایه‌ها یا او تماس گرفته و

می‌گوید که به جایش در کلاس تدریس می‌کند و امروز به مدرسه نایند «همکارم خیلی اصرار کرد که نروم، من بعد از بیمارستان به سمت مدرسه حرکت کردم که نزدیکی‌های مدرسه دوباره همکارم تماس گرفت و گفت سمانه نیا، من تدریس ریاضی رو انجام دادم، تو امروز استراحت کن.» این بار کمالی از کنار مدرسه برمی‌گردد و راهی خانه می‌شود.

دانش آموزی که با خواب ماندن، زنده ماند

پسر سمانه هم دانش آموز همان مدرسه شجره طیبه بود که در روز واقعه خواب می‌ماند و برای بیرون کشیدن بیکر شهدا به مدرسه بازمی‌گردد. این گزارش از زبان معلمی است که سوگواره تلخ یک فاجعه را با اشک و آه روایت می‌کند.

تقدیر کسی که معطل نماند

کمالی صبح شنبه به مدرسه رفت. زنگ اول درس قرآن بود و مربی در کلاس حضور داشت اما او در آبدارخانه مشغول آماده‌سازی خود برای جلسه هیئت‌مدیره بود. چند بار رفت و برگشت به دفتر داشت. حالش خوب نبود، می‌خواست جلسه را لنو کند. معاون مدرسه ابتدا مخالفت کرده اما سرانجام رضایت داد که جلسه به فردا موکول شود اما به یکباره پیشمانی و گفتند بود جلسه برگزار شود چون شاید فردایی نباشد.

او به آبدارخانه بازگشته بود تا مطالبش را یادداشت کند که ناگهان پیامی روی گوشی‌اش ظاهر می‌شود، «زن عموش فوت کرده» بدون اینکه به کادر مدرسه اطلاع دهد سوئیچ ماشین را برداشته و از مدرسه خارج می‌شود، حتی چادر و وسایل شخصی‌اش در کلاس می‌ماند. معاون آموزشی می‌پرسد کجا می‌روی؟ پاسخ می‌دهد: «می‌روم تا کلاس قرآن بچه‌ها تمام شود، برمی‌گردم.»

به گزارش ایسنا، کمالی خود را به بیمارستان می‌رساند در همان لحظات

حمله نظامی روز شنبه ۹ اسفند ۱۴۰۴،

مدرسه «شجره طیبه» را به تلی از خاک و آوار تبدیل کرد؛ مدرسه‌ای که در لحظه ۱۲۰ دانش‌آموز شهید شدند؛ معلم پایه چهارم، یکی از بازماندگان که بیشترین شهادت‌های دانش‌آموز را در کلاس داشته و خواهرزادهاش را نیز از دست داده، راوی فاجعه میناب می‌شود و از روز واقعه می‌گوید: «مات» هایش یکی یکی زیر آوار محلات هوئی ماندن و برای بیرون کشیدن بیکر شهدا به مدرسه بازمی‌گردد. این گزارش از زبان معلمی است که سوگواره تلخ یک فاجعه را با اشک و آه روایت می‌کند.

تقدیر کسی که معطل نماند

کمالی صبح شنبه به مدرسه رفت. زنگ اول درس قرآن بود و مربی در کلاس حضور داشت اما او در آبدارخانه مشغول آماده‌سازی خود برای جلسه هیئت‌مدیره بود. چند بار رفت و برگشت به دفتر داشت. حالش خوب نبود، می‌خواست جلسه را لنو کند. معاون مدرسه ابتدا مخالفت کرده اما سرانجام رضایت داد که جلسه به فردا موکول شود اما به یکباره پیشمانی و گفتند بود جلسه برگزار شود چون شاید فردایی نباشد.

تیم کارشناسی متشکل از کارشناسان اقتصادی و حقوقی به منظور کمک به رفع موانع تولید آماده ارائه خدمات به تولیدکنندگان و صاحبان کلا و خدمات در حوزه های زیر است:

- موانع صادرات و واردات
- برآورده های حقوقی
- مشکلات تامین سرمایه
- نهیہ بیزنس پلن
- خدمات مشاوره مالی و مالیاتی
- مشاوره در زمینه اوراق مالیاتی
- معرفی شرکای تجاری داخلی و خارجی
- برندسازی و دیجیتال مارکتینگ
- موفقیت در مذاکرات تجاری
- بازاریابی و فروش
- حل مشکلات قراردادهای تجاری
- مشاوره در زمینه ورود شرکتهای تجاری به بورس

۰۹۱۲۲۹۷۶۶۰۴ | ۸۸۶۱۰۱۹-۲۱

یادداشت

قطع اینترنت؛ خسارت به اقتصاد، آموزش و هویت ملی!

مصطفی آبروشن* - در سه دهه اخیر، اینترنت به یکی از زیربنایی‌ترین مولفه‌های زندگی اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی بشر تبدیل شده است؛ تا جایی که قطع، محدودسازی یا کالایی‌سازی آن اکنون نه یک سیاست تکنیکی بلکه مداخله‌ای عمیق در حقوق مدنی و حیات روزمره انسان‌ها به‌شمار می‌رود. دپژوهش‌های انسان‌شناختی و جامعه‌شناختی نشان می‌دهد که اینترنت صرفاً یک ابزار ارتباطی نیست بلکه زیرساخت گردش دانش، امکان تجربه کردن جهان، مشارکت اجتماعی، کنشگری مدنی و توسعه سرمایه اجتماعی است. از این رو هر نوع محروم‌سازی گسترده یا تبعیض در دسترسی، عملاً نوعی بازتوزیع ناعادلانه قدرت و اطلاعات به‌شمار می‌رود.

زمانی که بخشی از مردم به دلایل غیرشفاف از اینترنت آزاد بی‌بهره می‌مانند، نه تنها حقوق اطلاعاتی آنان نقض بلکه امکان حضورشان در عرصه عمومی دیجیتال نیز مختل می‌شود؛ عرصه‌ای که امروز بخش مهمی از حیات اجتماعی، گفتگو، مبادله، آموزش و حتی هویت‌یابی در آن شکل می‌گیرد. قطع یا محدودیت طولانی‌مدت اینترنت پیامدهایش صرفاً تکنیکی نیست؛ پیامد آن ازهم‌گسختگی اجتماعی، فرسایش اعتماد عمومی و تضعیف بنیان‌های جامعه دانا‌ی محور است.

مطالعات اقتصاد دیجیتال به‌طور مکرر نشان داده‌اند که کوچک‌ترین اختلال در اینترنت حتی در نقاط کم‌ترکم جهان می‌تواند زنجیره‌ای گسترده از خسارات اقتصادی ایجاد کند مانند کاهش بهره‌وری، توقف کسب و کارهای خرد و کلان، اختلال در زنجیره خدمات، کاهش امنیت سرمایه‌گذاری و ضربه به اشتغال. اینترنت امروز شریان حیاتی اقتصاد دانش‌بنیان است و قطع یا محدودسازی آن به‌خصوص در بازه‌های طولانی‌مدت، به‌مثابه بستن بزرگراه‌های ملی در اوج ساعات کاری است. آسبمی که چنین اقداماتی به مشاغل مستقل، فریلنسرها، تولیدکنندگان محتوا، فعالان حوزه رسانه و کسب و کارهای آنلاین وارد می‌کند، اغلب جبران‌ناپذیر است.

از سوی دیگر ظهور نظام‌های دوگانه دسترسی گروهی یا اینترنت پرسرعت و آزاد و گروهی دیگر با اینترنت محدود، گران یا بی‌کیفیت نوعی شکاف ساختاری تازه ایجاد می‌کند. در واقع این «نابرابری ارتباطی» و شکاف، در بلندمدت به تمرکز ثروت و اطلاعات در دست گروه‌های محدود منجر می‌شود و زیرساخت عدالت اجتماعی را تخریب می‌کند. به بیان دقیق‌تر، تبدیل حق عمومی ارتباط به کالایی قابل فروش، مسیر جامعه را از توسعه فراگیر به سمت انحصارگرایی سوق می‌دهد.

از منظر ارتباطات و رسانه، هرگونه محدودیت در گردش آزاد اطلاعات به‌طور مستقیم کیفیت زیست رسانه‌ای را تخریب می‌کند. خبرنگاران، پژوهشگران، روزنامه‌نگاران و تولیدکنندگان محتوا برای انجام وظایف حرفه‌ای خود نیازمند دسترسی برابر، سریع و بدون تبعیض هستند. محدودیت‌های طولانی‌مدت نه تنها استقلال و مهارت حرفه‌ای آنان را تحلیل می‌برد بلکه نظام اطلاع‌رسانی را نیز دچار اختلال بنیادین می‌کند.

رسانه در خلأ نمی‌تواند فعالیت کند؛ رسانه برای تنفس نیازمند «هوای آزاد گردش اطلاعات» است. وقتی دسترسی آزاد تنها برای گروه‌هایی خاص فراهم باشد نه تنها عدالت حرفه‌ای زیر سوال می‌رود بلکه فضای عمومی نیز از تنوع دیدگاه، نقد، تحلیل و مشارکت محروم می‌شود.

جامعه‌ای که رسانه‌هایش نتوانند آرازدانه، سریع و برابر به داده‌ها و منابع جهانی دسترسی داشته باشند، به‌تدریج به سوی بسته‌شدن افق‌های شناختی، کاهش توان تحلیلگری جمعی و افزایش انکالی اخبار، عملاً بازتعریف ناعادلانه رابطه میان شهروند و ساختار قدرت دانشی خواهد بود. بنابراین هر سیاستی که منجر به محروم‌سازی بخش گسترده‌ای از مردم از اینترنت یا ایجاد نظام دوگانه و طبقاتی دسترسی شود، نه تنها با اصول عدالت ارتباطی در تضاد است بلکه پیامدهای مخرب اجتماعی، اقتصادی و روانی گسترده‌ای را نیز در پی دارد. تأکید بر دسترسی برابر به اینترنت، تأکید بر حق مردم برای زیستن در جامعه‌ای آگاه، پویا، شفاف و عادلانه است. جامعه‌ای که در آن هیچ کس برای بهره‌مندی از حق طبیعی ارتباط و دانش، ناچار به پرداخت هزینه‌های گزاف یا پذیرش تبعیض نباشد.

با پشتوانه این شواهد علمی و تجربی می‌توان با صراحت گفت که دسترسی به اینترنت آزاد، همگانی و باکیفیت نه یک امتیاز بلکه یکی از حقوق بنیادین انسان مدرن است. این حق، مقدمه بهره‌مندی از بسیاری دیگر از حقوق مدنی و اجتماعی است؛ حق آموزش، حق دسترسی به اطلاعات، حق مشارکت اجتماعی، حق کسب و کار و حتی حق روایت‌گری از جهان پیرامون. تبدیل این حق به کالایی قابل خرید و فروش با امتیازی برای گروه‌های خاص، عملاً بازتعریف ناعادلانه رابطه میان شهروند و ساختار قدرت دانشی خواهد بود. بنابراین هر سیاستی که منجر به محروم‌سازی بخش گسترده‌ای از مردم از اینترنت یا ایجاد نظام دوگانه و طبقاتی دسترسی شود، نه تنها با اصول عدالت ارتباطی در تضاد است بلکه پیامدهای مخرب اجتماعی، اقتصادی و روانی گسترده‌ای را نیز در پی دارد. تأکید بر دسترسی برابر به اینترنت، تأکید بر حق مردم برای زیستن در جامعه‌ای آگاه، پویا، شفاف و عادلانه است. جامعه‌ای که در آن هیچ کس برای بهره‌مندی از حق طبیعی ارتباط و دانش، ناچار به پرداخت هزینه‌های گزاف یا پذیرش تبعیض نباشد.

روایت جنگ

حمله نظامی روز شنبه ۹ اسفند ۱۴۰۴، مدرسه «شجره طیبه» را به تلی از خاک و آوار تبدیل کرد؛ مدرسه‌ای که در لحظه ۱۲۰ دانش‌آموز شهید شدند؛ معلم پایه چهارم، یکی از بازماندگان که بیشترین شهادت‌های دانش‌آموز را در کلاس داشته و خواهرزادهاش را نیز از دست داده، راوی فاجعه میناب می‌شود و از روز واقعه می‌گوید: «مات» هایش یکی یکی زیر آوار محلات هوئی ماندن و برای بیرون کشیدن بیکر شهدا به مدرسه بازمی‌گردد. این گزارش از زبان معلمی است که سوگواره تلخ یک فاجعه را با اشک و آه روایت می‌کند.

روز واقعه میناب از زبان معلم بازماند

توی صف بنزین راه رو باز کردن که من ماشین رو بیرون بیارم، آقای بنزین ماشینش رو به من داد. بچه‌هام و خانوادم دنبالم بودن.»

کمالی خود را به خانه مدیر مدرسه، خانم طاهری رساند. آنجا دیده بود مردم جمع شده و به سر خودشان می‌زنند و گریه می‌کنند. یکی از اولیای دانش آموزان، همسایه مدیر مدرسه بود و با دیدن کمالی او را بغل کرده و داد می‌زد: «خدا رو شکر که زندگای، مریم مسیر رو تا خونه رقتم، پسرمام از ترس می‌لرزیدن و فکر می‌کردن زلزله اومده؛ همه چیز به هم ریخته بود. اونقدر شدت موج انفجار زیاد بود که همه لوازم خونه روی زمین افتاده بود. بچه‌ها رو برداشتم،

۳ انفجار و ماشینی که به هوا پرید

انفجار اول ساعت ۱۱ و ۲۲ دقیقه رخ داد. انفجار دوم ۲۵ ثانیه بعد اتفاق افتاد و انفجار سوم زمانی رخ داد که سمانه روبه‌روی درمانگاه رسیده بود و موج انفجار ماشینش را کاملاً به بالا و پایین انداخت و آگزوز ماشینش ترکید.

سمانه کمالی می‌گوید: «فهمیدم چطور مسیر رو تا خونه رقتم، پسرمام از ترس می‌لرزیدن و فکر می‌کردن زلزله اومده؛ همه چیز به هم ریخته بود. اونقدر شدت موج انفجار زیاد بود که همه لوازم خونه روی زمین افتاده بود. بچه‌ها رو برداشتم،

تا خونه بیرون رقتیم، همه جامه‌ها بسته بود، مسیر یک راه خاکی داشت، خودمو به پمپ بنزین رسوندم، هنوز نمی‌تونستم مدرسه رو زدن، خبر نداشتم فقط فهمیدم درانگاه و کاراوش رو زدن و می‌گفتن الان جنگ شروع شده و قرار که میناب رو بزین.» کمالی آن لحظات را اینگونه توصیف می‌کند: «اون لحظه خیلی حالم بد شد. اصلاً نمی‌فهمیدم روی زمینم، اونقدر زدم و توی سر خودم زدم که مردم

به طول انجامیده افزود: مشکلات زیادی از بابت این قطعی ایجاد شده؛ از اختلال در موقعیت‌یاب‌ها گرفته تا نابودی کسب و کارهای آنلاین، همگی در نتیجه این اتفاق است. خاهر من یک آنلاین‌شاپ دارم و تنها منبع درآمدش، فروش محصولاتش در فضای مجازی است. در شب عید بدلیل قطعی گسترده اینترنت مجبور شد از فایل پول قرض بگیرد. اکنون که وارد دومین ماه سال شدیم او ناچار شده دستبند طلای خود را بفروشد تا بتواند اینترنت تهیه کرده و کسب و کارش را دوباره احیا کند.

مصطفی آبروشن

به گزارش ایسنا، کمالی خود را به بیمارستان می‌رساند در همان لحظات

JS NEWS
جهان صنعت را در فضای مجازی دنبال کنید

- jsnews
- jsnewsir
- jsnewsir
- jsnewsir
- jsnewsir

جهان صنعت
قابل توجه فعالان اقتصادی

تیم کارشناسی متشکل از کارشناسان اقتصادی و حقوقی به منظور کمک به رفع موانع تولید آماده ارائه خدمات به تولیدکنندگان و صاحبان کلا و خدمات در حوزه های زیر است:

- موانع صادرات و واردات
- برآورده های حقوقی
- مشکلات تامین سرمایه
- نهیہ بیزنس پلن
- خدمات مشاوره مالی و مالیاتی
- مشاوره در زمینه اوراق مالیاتی
- معرفی شرکای تجاری داخلی و خارجی
- برندسازی و دیجیتال مارکتینگ
- موفقیت در مذاکرات تجاری
- بازاریابی و فروش
- حل مشکلات قراردادهای تجاری
- مشاوره در زمینه ورود شرکتهای تجاری به بورس

۰۹۱۲۲۹۷۶۶۰۴ | ۸۸۶۱۰۱۹-۲۱